

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ലൈബ്രേറി മാനേജ്മെന്റ്

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ
ലൈബ്രേറിയൻമാർക്കുള്ള കൈപുസ്തകം

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോകൽ അവ്യമിനിസ്ട്രേഷൻ
മുളകുന്നത്തുകാവ്, തൃശ്ശൂർ - 680581

ഫോൺ : 0487-2207000 (ഓഫീസ്)
0487-2201312(ഡയറക്ടർ), 2201062(ഹാക്സ്)
ഇ-മെയിൽ : mail@kilaonline.org

(സിസംബർ 2014)

**Library Management in Local
Self Government Institution**
(December 2014)

Chief Editor

Dr. P.P. Balan

Director, KILA

Editor

Dr. J.B. Rajan

Course Director, KILA

Associate Editors

U.V. Baburaj

Extn. Faculty, KILA

Aljo C Cherian

Extn. Faculty, KILA

V.G. Sasidharan

Convenor, Helpdesk

Prepared by

Dr. A.T. Francis

Abdul Rasak

Meera.K

Binoy Mathew

V. Moyi

Biju P.C

Jayan Avanoor

D.T.P.

Jayasree Asok

ISBN : 978-93-84557-11-9

Published by

**Kerala Institute of Local
Administration**

Mulamkunnathukavu, Thrissur – 680581

Phone: 0487-2207000 (Office)

0487-2201312 (Director), 2201062 (Fax)

e-mail: mail@kilaonline.org

Layout

Rajesh T.V.

Printed at

Co-operative Press, Mulamkunnathukavu

Ph: 0487-2200391, 9895566621

തദ്ദേശസാധ്യംരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ
വൈബേരി മാനേജ്മെന്റ്
(ഡിസംബർ 2014)

ചീഫ് എഡിറ്റർ

ഡോ. പി.പി. ബാലൻ

ധയിക്കൽ, കില

എഡിറ്റർ

ഡോ.ജെ.എ.രാജൻ

കോഴ്സ് ധയിക്കൽ, കില

അസോസിയേറ്റ് എഡിറ്റർമാർ

യു.വി. ബാബുരാജ്

എക്സ്ടി.ഫാക്ചർ, കില

ആഞ്ജേഷ സി. ചെറിയൻ

എക്സ്ടി.ഫാക്ചർ, കില

വി.ജി. ശ്രീധരൻ

കൺവീനർ, ഫെൽപ്പ് വൈസ്‌ക

തദ്ദേശക്കാര്യത്ത്

ഡോ. എ.റീ. ഫ്രാൻസിസ്

അബ്ദുൾ റിസാക്ക്

മീര. കെ.

വി.മേരീസ്

വി.മോയി

വി.ജു. പി.സി.

ജയൻ അവണുർ

ഡി.ടി.പി

ജയശ്രീ അശോക്

ഐ.എസ്.ബി.എൻ : 978-93-84557-11-9

പ്രസാധനം

കെരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ
അഫർമീനിന്റെടക്കൽ

മുളകുന്നതുകാവ്, തൃശ്ശൂർ 680581

ഫോൺ : 0487-2207000(ഓഫീസ്)

0487-2201312(ധയിക്കൽ), 2201062(ഫാക്സ്)

ഇ-മെറിൽ : mail@kilaonline.org

ലോക്കൽ

രാജേഷ് ടി.പി.

അഭ്യർത്ഥി

കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് പ്രസ്സ്, മുളകുന്നതുകാവ്

ഫോൺ : 0487-2200391, 9895566621

വായിച്ചാൽ വളരും
വായിച്ചില്ലകില്ലും വളരും
വായിച്ച് വളർന്നാൽ വിളയും
വായിക്കാതെ വളർന്നാൽ വളയും

-കുണ്ടുണ്ടി മാഷ്

അവതാരിക

തദ്ദേശസംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭരണാധികാരിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളായി മാറി. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ നിയുജീവിതത്തിലെ നിരവധി കാര്യങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള ചുമതല തദ്ദേശസംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈവന്നിരിക്കുകയാണ്. സർക്കാർ തലത്തിൽ നടത്തിയിരുന്ന ഭരണ പരമായ പല ചുമതല കളും തദ്ദേശസംഭരണ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകുകയും അവ നടത്തുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങളും പണവും കൈമാറുകയും ചെയ്തിരിക്കുകയാണ്.

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളും അധികാരങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് ഉദ്യോഗസ്ഥരും ജനപ്രതിനിധികളും മാത്രമല്ല, ജനങ്ങൾ കൂടി അറിവു നേടുകയും ഇടപെടുകയും ചെയ്താൽ മാത്രമേ ഭരണാധികാരി വിഭാവനം ചെയ്ത് സ്വയംഭരണം സാർത്ഥകമാക്കുകയുള്ളൂ. ഇത്തരം അറിവ് പകിടുന്നതിനുള്ള ഒരു പ്രധാന വേദിയാണ് ഗ്രാമീണ ഗ്രന്ഥശാലകൾ. ഭേദഗതിയും നന്തരിക്കേണ്ട ഭാഗമായും അല്ലാതെയും കേരളത്തിലെ ഒരു മികച്ച ഗ്രാമങ്ങളിലും ഗ്രന്ഥശാലകൾ ആരംഭിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചു വരികയാണ്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിൽ 743 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും 35 മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലും 5 കോർപ്പറേഷൻകളിലും ഗ്രന്ഥശാലകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥശാലകളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലെഡ്ബേറിയൻമാർക്ക് ലെഡ്ബേറി മാനേജ്മെന്റ് കേന്ദ്രിക്കുന്നതും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനപ്രവർത്തനത്തെ കുറിച്ചുമുള്ള സാമാന്യ വിജ്ഞാനം പകർന്നു നൽകേണ്ടത് അവശ്യമാണ്. അതിന് ഉള്ളകൊണ്ട് രീതിയിലാണ് ഈ കൈപുസ്തകം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. എല്ലാ ലെഡ്ബേറിയൻമാരും ലെഡ്ബേറി പ്രവർത്തനരും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുമെന്ന് പ്രത്യാഗ്രികളുണ്ട്. ഈ സംരംഭത്തിന് മുൻകൈ എടുത്ത കോഴ്സ് ഡയറക്ടർ ഡോ.ജെ.ബി. രാജൻ, ഇത് ചിക്കപ്പെടുത്തുന്നതിന് സഹായം ചെയ്ത കിലയിലെ എൻ്റെ സഹപ്രവർത്തകർ, എക്സ്പ്രസ് ഷണ്ടർ ഫാക്ടറീകൾ തുടങ്ങി ഇതുമായി സഹകരിച്ച എല്ലാവരേയും ഞാൻ പ്രത്യേകം അഭിനന്ധിക്കുന്നു.

ഡോ.പി.പി. ബാലൻ
ഡയറക്ടർ

ആമുഖം

കോരളത്തിൽ 978 ശ്രാമപദ്ധതിയായതുകളും 60 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും 5 മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പർ രേഖനുകളുമാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ളത്. ഇപയുടെ പ്രവർത്തന പരിധിയിൽ 784 ഗ്രമശാലകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലൈബ്രറികളുടെ പ്രവർത്തനം ഇനിയും കാര്യക്ഷമമാക്കണമെന്നതിലും പ്രവർത്തന മികവിലും വികസന പ്രക്രിയകളിലെ പങ്കാളി തന്ത്രിക്കും ജനങ്ങളിൽ കാതലായ അവബോധം സൃഷ്ടിചെടുക്കാൻ ഗ്രമശാലകൾക്ക് നിർണ്ണായകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്താൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഗ്രമശാലകളുടെ പ്രവർത്തനം കുടുതൽ കാര്യക്ഷമമാക്കണമെന്നതുണ്ട്.

അധികാരി വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് ശേഷം മുന്ന് പഞ്ചാംഗത്തിന്റെ വളർച്ചയിൽ മറ്റുമേഖലകളിൽ നൽകുന്ന പ്രധാനമായ വോസ്റ്റുകളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നൽകുന്നില്ലെന്നത് നിരാശാജനകമാണ്. ഉത്തരവാരംമാരെ സൃഷ്ടിചെടുക്കുന്നതിൽ അറിവ് നൽകുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. അറിവ് നൽകുന്ന കേന്ദ്രം എന്ന നിലയിൽ ഗ്രമശാലകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും അവ നന്നായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് പ്രാദേശിക ഭരണത്തിന്റെ മുഖ്യ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഒന്നാക്കണം. ലൈബ്രറികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നോഴും പ്രവർത്തിക്കുന്നോഴും അതിന് ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്ന നല്ല ലൈബ്രറിയൻമാരുടെ സജീവ സേവനം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. നിലവിലുള്ള ലൈബ്രറിയൻമാരെ മികവു പുലർത്തുന്നവരാക്കി മാറ്റുന്നതിനും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയ്ക്കുന്നുസിരിച്ച് ലൈബ്രറി പ്രവർത്തനം നാട്ടിന് ഒരു മുതൽക്കൂട്ടാക്കുന്നതിനും ലൈബ്രറിയൻമാർക്ക് ആവശ്യമായ അറിവ് പകർന്നു നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലൈബ്രറികളിലെ ലൈബ്രറിയൻമാർക്ക് അത്യും വശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട കാര്യത്തിൽ ഒരു അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയാണ് ഈ കൈപുസ്തകം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ലൈബ്രറിയൻമാരുടെ കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് ഈ കൈപുസ്തകം ഒരു വഴികാട്ടിയാക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഡോ. ജെ.ബി. രാജൻ

(കോഴ്സ് ഡയറക്ടർ, കില)

എഡിറ്റർ

ഉള്ളടക്കം

പേജ്

അവതാരിക

ആമുഖം

അല്പാധികം 1 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സംവിധാനവും

പ്രാദേശിക ലൈബ്രെറികളും

1-4

- 1.1 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളും ലൈബ്രെറി എന്ന സാമൂഹ്യസ്ഥാപനവും

- 1.2 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ലൈബ്രെറികളും പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങളും

- 1.3 കേരളത്തിലെ പൊതുലൈബ്രെറി പ്രസ്ഥാനവും പ്രവർത്തനങ്ങളും

- 1.4 സേവാഗ്രാം - ഗ്രാമകേന്ദ്രം -വാർഡ് കേന്ദ്രം സകല്പത്തിൽ ലൈബ്രെറികൾ

അല്പാധികം 2 ലൈബ്രെറി മാനോജ്ഞമെന്ത്

5-16

- 2.1. പുസ്തക ശേഖരണം

- 2.2. സ്നേഹകൾ റജിസ്ട്രർ (Accession Register)

- 2.3. ലൈബ്രെറിയിലെ സാക്ഷതിക ജോലികൾ

- 2.3.1. വർഗ്ഗീകരണം

- 2.3.2. ഗ്രന്ഥസൂചി (കാറ്റലോഗ്)

- 2.3.3. ലേഖലുകൾ ഒട്ടിക്കുന്ന രീതി

- 2.3.4. ഡോർ സ്റ്റിള്സ്

- 2.4. ഏഴ്‌ഫുകളിൽ പുസ്തകങ്ങൾ അടുക്കുന്ന രീതി

- 2.4.1. അപൂർവ്വമായ പുസ്തകങ്ങളും കൈമെച്ചുത്തു പ്രതികളും

3.12.	ഗ്രാമകേന്ദ്രം/വാർഡ് കേന്ദ്രം	
3.13.	ഇൻഡസ്റ്റ്രിയൽ/കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിത സേവനം	
3.14.	ലൈബ്രറി വെബ്സൈറ്റ്	
3.15.	ലൈബ്രറി പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ	
3.16.	റഫറൻസ് സേവനം	
3.17.	ആനുകാലികങ്ങൾ - പത്രമാസികകൾ	
അല്പാധിക ലൈബ്രറികളിൽ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ		25-30
4.1	വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയും ലൈബ്രറികളും	
4.2	ലൈബ്രറി കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം	
4.3	ലൈബ്രറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയർ	
4.4	ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി വികസനം	
4.5	ഇൻഡസ്റ്റ്രിയൽ വേഴ്സിൾ വൈഡ് ബെഡ്യൂം	
അല്പാധിക പ്രാദേശിക ലൈബ്രറികളുടെ		
ആധുനികവൽക്കരണം		31-37
5.1	മാനേജ്മെന്റ് ഐടകങ്ങൾ	
5.1.1.	ആസൂത്രണം (Planning)	
5.1.2.	എകോപനം (Organising)	
5.1.3.	റിപ്പോർട്ടിംഗ് (Reporting)	
5.1.4.	ബജറ്റിംഗ് (Budgeting)	
5.2.	ലൈബ്രറി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ	
5.3.	ലൈബ്രറി കമ്മിററികൾ	
5.4.	(പ്രാദേശിക ലൈബ്രറികളുടെ നേര് വർക്കിംഗ്	
അനുബന്ധം		41-78
1.1.	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ചുമതലകൾ	
1.2	മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ ചുമതലകൾ	
2.1	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ലൈബ്രറികളുടെ വിവരം	
2.2.	ഹൃദ്ദാലെ ലൈബ്രറിൻ്റെ തന്ത്രിക നിലവിലുള്ള പദ്ധതികൾ	
3.	ധ്യായി യെസ്സിമൾ	

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സംവിധാനവും പ്രാദേശിക ലൈബെറികളും

“എനിക്ക് അസ്ഥാനത്തിൽ ജീവിക്കാൻ താല്പര്യമില്ല”
-ഗാന്ധിജി

ഭരണാധികാരിയിലെ 73ാം 74ാം ഭേദഗതികളോടെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭരണാധികാരപരമായ ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളുമുള്ള പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളായി മാറി. ജനങ്ങളുടെ വികസന-ക്ഷേമകാര്യങ്ങൾ നിരവേദൂന്തിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പക്ഷ് നിർബന്ധായകമാണ്. സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ അനുഭവം ജീവിതത്തിലെ പലകാര്യങ്ങളും തദ്ദേശ ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലയിലാണ്. പരാബോധത്തിന്റെ വികാസത്തിൽ പിജ്ഞാനാധിഷ്ഠിത സേവനങ്ങളുടെയും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും സാന്നിദ്ധ്യം അനിവാര്യമാണ്. ആയതിനാൽ പ്രാദേശിക ലൈബെറികളുടെ പ്രസക്തിയും സാധ്യതയും വർദ്ധിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് ദേശീയ വിജ്ഞാന കമ്മീഷൻ, റിപ്പോർട്ടിൽ ഓരോ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലും ആധുനിക ലൈബെറികൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് അടിവരയിട്ട് സുചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

1.1 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളും ലൈബെറി എന്ന സാമൂഹ്യ സ്ഥാപനവും

ലൈബെറി പരമ്പരാഗതമായി നിർവ്വചിക്കപ്പെടുന്നത് ശ്രദ്ധാർഹമായ സുക്ഷമപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന വിതരണവും നടക്കുന്ന ഇടം എന്ന നിലയിലാണ്. ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ കടനുവരവും, വിജ്ഞാനാം ജീവിതത്തിന് ആധാരഗിലയായിട്ടുള്ള, ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ വികാസവും ലൈബെറികളുടെ സ്വന്തപരമായ ഏരോ

മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ശരിയായ അറിവ്, ശരിയായ വ്യക്തികൾ, ശരിയായ സമയത്ത്, ശരിയായ രൂപത്തിൽ ലഭിക്കാതെ പോവുന്നത്, ഒരു സാമൂഹ്യ വികസന പ്രശ്നമാണ്. പൊതു പാരബോധം, ക്രിയാത്മകമായി വികസിക്കാത്ത നാട്ടിലാബട്ട്, ജനാധിപത്യ പരീക്ഷണങ്ങളും സംവിധാനങ്ങളും മുടക്കി നീണ്ടുനന്നതിന് ഇടയാക്കും. പൊതുസമുഹത്തിൽ അറിവിന്റെ നിരന്തരമായ വിതരണവും ഇടപെടലുകളും നിർവ്വഹിക്കാൻ പറ്റുന്ന പ്രാദേശിക സംവിധാനത്തിന്റെ ഭാഗമെന്ന നിലക്ക്, ലൈബറികൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലകളിൽ നിർണ്ണായക പക്ക വഹിക്കാൻ സാധിക്കും.

കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആർക്ക് പ്രകാരം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പുകൾക്ക് 27 അനീവാര്യ ചുമതലകളും, 14 പൊതുവായ ചുമതലകളും, 19 വിഷയ മേഖലകളിലായി മേഖലാ ചുമതലകളും ഉണ്ട്. 14 പൊതുവായ ചുമതലകളിൽ 12 എണ്ണവും ലൈബറികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടക്കേണ്ടവയാണ്. (ചുമതലകൾ അനുബന്ധം 1 ആയി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.) 2014-ലെ കണക്കനുസരിച്ച് കേരളത്തിലെ 73 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഫുൾഡെം ലൈബറിയൻ തസ്തികയുള്ള ഗ്രന്ഥശാലകളും 670 പഞ്ചായത്തുകളിൽ പാർക്കെം ലൈബറിയൻ തസ്തികയുള്ള ഗ്രന്ഥശാലകളുമുണ്ട്. 5 കോർപ്പറേഷനുകളിലും 36 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും ഫുൾഡെം ലൈബറികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. (ഫുൾഡെം ലൈബറികളുടെ പട്ടിക അനുബന്ധം 2 തെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.)

1.2 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ലൈബറികളും പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് പ്രവർത്തനങ്ങളും

അനുഭിന ജീവിതത്തിൽ, സർക്കാർ-സർക്കാർ ഇതര മേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എത്രയോ സംശയങ്ങളും അനേപശണങ്ങളും ജനങ്ങൾക്കുണ്ട്. ശരിയായ വിവരം ലഭിക്കാത്തത് പല പ്രശ്നങ്ങളിലേക്കും കൊണ്ടത്തിക്കുന്നതിന്റെ വാർത്തകൾ നാം കാണുന്നുണ്ട്. തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പോലെ തിരക്കു പിടിച്ച സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും തൃപ്തികരമായ സംശയ നിവാരണം പലപ്പോഴും അസാധ്യമാകുന്നു. അനേപശണങ്ങൾക്കും മറുപടികൾക്കും ഒരു ഏകജാലകം എന്ന നിലയിൽ ലൈബറികൾക്ക് പ്രവർത്തിക്കാനാകും.

1..3. കേരള അതിലെ പൊതു ലൈബ്രറി പ്രസ്ഥാനവും

കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ വികാസ ചരിത്രത്തിലെ ഈ പിരിയാത്ത കണ്ണികളാണ് ഗ്രന്ഥശാലകളും ഗ്രന്ഥശാലാ പ്രസ്ഥാനവും. സ്വാത്രന്ത്ര്യസമരം, നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനം, ഭൂപരിഷ്കരണം, സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനം, സ്ക്രീവിമോചന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യ മുന്നേറ്റങ്ങളിൽ=പുതിയ അറിവുകൾ സമ്മാനിക്കുന്നതിനും ചർച്ചകൾക്കും സംബന്ധങ്ങൾക്കും ഇടമാകുന്നതിനും കേരളത്തിലെ ഗ്രന്ഥശാലകൾക്ക് സാധിച്ചു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർഥത്തിൽ തന്നെ തിരുവതാംകുറിലും കൊച്ചിയിലും പൊതു ഗ്രന്ഥശാലകൾ നിലനിന്നിരുന്നു. ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാഗമായി മലബാറിലും ഗ്രന്ഥശാലകൾ രൂപീകരിക്കാൻ തുടങ്ങി. 1829 തോന്തിനിരുന്നാൾ മഹാരാജാവ് സ്ഥാപിച്ചതാണ് തിരുവനന്തപുരം പബ്ലിക് ലൈബ്രറി. തിരുവനന്തപുരം പബ്ലിക് ലൈബ്രറി സ്ഥാപിതമായതും തുടർന്ന് വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ പൊതു ലൈബ്രറികൾ രൂപപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതും ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതി നിർണ്ണയിച്ച ഘടകങ്ങളാണ്. കേരള സംസ്ഥാന രൂപീകരണത്തിന് മുൻപ് അവിലെ തിരുവതാംകുറ ഗ്രന്ഥശാലാ സംഘം, തിരുവിതാംകുറിലും കൊച്ചിയിലും മലബാറിലും വെച്ചേരെ ഗ്രന്ഥശാലാ സംഘം, തിരുവിതാംകുറിലും കൊച്ചിയിലും മലബാറിലും വെച്ചേരെ ഗ്രന്ഥശാലാ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചു വന്നു. യഴ്ഞ്ഞുരീരനായ പി.എൻ പണിക്കരുടെ നിതാന്തശ്രമങ്ങൾ സുശക്തമായ ഗ്രന്ഥശാലാ പ്രസ്ഥാനത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഇടയാക്കി. കേരള സംസ്ഥാന രൂപീകരണത്തിന് ശേഷം 1958 തോന്തിനിരുന്നു കേരള ഗ്രന്ഥശാലാ സംഘം രൂപീകരിച്ചുകൂട്ടു. 1989 തോന്തിനിരുന്നു കേരള പബ്ലിക് ലൈബ്രറി (കേരള ഗ്രന്ഥശാലാ സംഘം) ആക്കട്ട 1989, സംസ്ഥാന നിയമ സഭ പാസ്സാകുന്നത്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാന ലൈബ്രറി കൗൺസിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടു. കേരളത്തിൽ 2014 മാർച്ച് വരെയുള്ള കണക്കനുസരിച്ച് 7750 ഗ്രന്ഥശാലകൾ സംസ്ഥാന ലൈബ്രറി കൗൺസിലിൽ അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 5500 ഗ്രന്ഥശാലകൾക്ക് സർക്കാർ ശ്രാന്ത് നൽകുന്നുമുണ്ട്. സംസ്ഥാനലൈബ്രറി കൗൺസിലിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിനൊവരുമായ ധനസ്ഥാപരണം നടത്തുന്നത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ്. കെട്ടിട നികുതിയിനത്തിൽ ഇടക്കാക്കുന്ന തുകയിൽ നിന്ന് 5% ലൈബ്രറി സെസ്റ്റ്

വഴിയാണ് ഇത് കണ്ണഭത്തുന്നത് . പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പൽ/കോർപ്പർ റേജൻഡ് ലെബേറികളിൽ ലെബേറി കൗൺസിലിന് നേരിട്ട് നിയമിച്ചാണ്. എന്നാൽ ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന ലെബേറികൾക്കും ലെബേറി കൗൺസിലിൽ അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്ത് ശ്രദ്ധിക്കുന്ന അർഹത നേടാം. തദ്ദേശരാജാ ലെബേറികളെ മാത്രമല്ല; കേരളത്തിലെ പൊതുലൈബേറി സംഖ്യാനായി ആകെ താങ്ങിനിർത്തുന്ന വലിയ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു വരുന്നത്.

1.4. സേവാഗ്രാം - ശ്രാമകേന്ദ്രം - വാർഡ് കേന്ദ്രം സകല്പത്തിൽ ലെബേറികൾ

പക്കാളിത്ത ജനാധിപത്യ പ്രക്രിയയിലെ നവീന പരീക്ഷണമാണ് സേവാഗ്രാം - ശ്രാമ/വാർഡ് കേന്ദ്രങ്ങങ്ങൾ. ഈ ശ്രാമകേന്ദ്രങ്ങളിൽ പഞ്ചായത്തിന്റെ പാരാവകാശരേഖ പ്രദർശിപ്പിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ, തൊഴിൽ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ, വിജ്ഞാനാ ഡിഷ്ടിൽ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും സാമ്പക്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും ഏകോപനം, ഭിന്നചരണങ്ങൾ, ശ്രാമസഭ പക്കാളിത്തം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ തുടങ്ങിയവയുടെ ചുക്കാൻ പിടിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്ത് ലെബേറികൾക്ക് സാധിക്കും. സേവാഗ്രാം - ശ്രാമ/വാർഡ് കേന്ദ്രം എന്ന ആശയത്തെ കൂടുതൽ സമ്പൂർണ്ണമാക്കുന്നതിന് അതുവഴി കഴിയും.

ലൈബറി മാനേജ്മെന്റ്

പുസ്തകം കണ്ണു പോലെയാണ്
അടച്ചുവെച്ചാൽ അന്യകാരം

ലൈബറി ഒരു സാമൂഹ്യപൊതു സ്ഥാപനമാണ്. അറിവുള്ള വർക്കും ഐല്ലാത്തവർക്കും ഒരുപോലെ വിജ്ഞാനം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത് ലൈബറികളുടെ പ്രമുഖ കർത്തവ്യമാണ്. നൃറ്റാണ്ഡുകളായി സ്വരൂപിച്ചുവെച്ച സമസ്ത വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിജ്ഞാനത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശനക്വാടമായി ലോകമെങ്ങും ലൈബറികളെ കണക്കാക്കണമെന്നുണ്ടുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഈ വിജ്ഞാന ഭാഗവാം രത്നിന്റെ മാനേജ്മെന്റും, കാര്യനിർവ്വഹണങ്ങളും മുൻകാലങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് വളരെയധികം പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ വരുന്ന ലൈബറികൾ എല്ലാം തന്നെ ജനങ്ങളുടെ സർവ്വകലാശാല എന്നറിയപ്പെടുന്ന പബ്ലിക് ലൈബറികളിൽ പെടുന്നവയാണ്.

2.1. പുസ്തക ശേഖരണം

ഒരു ലൈബറിയിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ജോലിയാണ് പുസ്തകങ്ങളുടെയും മറ്റൊന്നും വായനാവസ്തുകളുടെയും ശേഖരണം. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ കൂടുതൽ പേരകൾ പരമാവധി പ്രയോജനം കിട്ടുന്ന വിധത്തിലായിരിക്കണം പുസ്തകങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. പബ്ലിക് ലൈബറികൾ വേണ്ടതായ പുസ്തകങ്ങളുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ വായനാ താംപര്യം കണക്കിലെടുത്തു വേണം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത്. ഇതിനായി നൃതനവും, സുപ്രധാനവുമായ ശ്രമസൂചികൾ ലൈബറി കമ്മറ്റിയുടെ പരിഗാമം കൂടുതലായി വരുന്നതാണ്.

ബന്ധകരായി സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. വായനകരാരുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളും ശേഖരിക്കേണ്ടതാണ്.

2.2 സ്ഥാക്ക രജിസ്റ്റർ (Accession Register)

വില കൊടുത്ത് വാങ്ങിയതും ഉപഹാരമായി സ്വീകരിച്ചതുമായ പുസ്തകങ്ങളുടെ വിവരം ഉൾപ്പെടുത്തിയ ഒരു രജിസ്റ്റർ നിർബന്ധമായും ലൈബ്രറിയിൽ സുകഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോ പുസ്തകത്തിനും അനുക്രമമായി ക്രമനമ്പൽ നൽകേണ്ടതാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള രജിസ്റ്റർനെ സ്ഥാക്ക രജിസ്റ്റർ (Accession Register) എന്നും, രേഖപ്പെടുത്തുന്ന കുറഞ്ഞ നമ്പർ നമ്പർ അമ്പവാ (Accession Number) എന്നും പറയുന്നു.

2.3. ലൈബ്രറിയിലെ സാക്ഷതിക ജോലികൾ

2.3.1. വർഗ്ഗീകരണം

ഒരു ലൈബ്രറിയിൽനിന്ന് അടിസ്ഥാന ജോലിയാണ് പുസ്തകങ്ങളുടെ വർഗ്ഗീകരണം. സമാനമായ വിഷയങ്ങളെ ചേർത്തുവയ്ക്കലാണ് വർഗ്ഗീകരണം എന്നതുകൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത്. വായനകരാർ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ഐജൂപ്പത്തിൽ ലഭ്യമാവുന്നതിന് വർഗ്ഗീകരണം അനുവാദ്യമാണ്. ഓരോ പുസ്തകത്തിന്റെയും ആശയം (വിഷയം) സുചിപ്പിക്കുന്ന വർഗ്ഗ നമ്പറുകൾ (ക്ലാസ്സ് നമ്പർ) നിർമ്മിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ് ഗ്രന്ഥ വർഗ്ഗീകരണം. ഈ വർഗ്ഗ നമ്പർ ഒരു വിഷയത്തിലെ പുസ്തകങ്ങളെ മറ്റാരു വിഷയത്തിലെ പുസ്തകങ്ങളിൽ നിന്നും വേർത്തിരിക്കുന്നു. ഒരേ വിഷയത്തിലുള്ള, അതായത് ഒരേ വർഗ്ഗ നമ്പർ ഉള്ള, വിവിധ പുസ്തകങ്ങളെ പ്രത്യേകം തിരിച്ചറിയുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യേകപുസ്തകത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും പുസ്തകത്തിന്റെ ശീർഷകത്തിന്മാരും സുചിപ്പിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങൾ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കാം. ഈ ചിഹ്നങ്ങൾ പുസ്തക നമ്പർ (ബുക്ക് നമ്പർ) എന്ന റിയപ്പെടുന്നു. ലൈബ്രറിയിൽ പ്രത്യേക ഉപഗ്രഹങ്ങളുടെയും അത് സുചിപ്പിക്കുന്നതിനായി കളക്ഷണം നമ്പർ ചേർക്കാവുന്നതാണ്. മേൽ വിവരിച്ച ക്ലാസ്സ് നമ്പർ, ബുക്ക് നമ്പർ, കളക്ഷണം നമ്പർ എന്നിവ ചേർന്ന സംജ്ഞാനമ്പൽ (കോൾ നമ്പർ) ഒരു പുസ്തകത്തിനും പ്രത്യേകസ്ഥാനം നൽകി ഒരു വ്യക്തിത്വം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. ഈ കോൾ നമ്പർ വഴി ഓരോ പുസ്തകത്തിനും ലൈബ്രറിയിൽ നിർഭ്രിഷ്ട നമ്പാനും ലഭ്യമാക്കുന്നു.

i. വർഗ്ഗീകരണ പദ്ധതികൾ

പുസ്തക വർഗ്ഗീകരണത്തിന് പല വർഗ്ഗീകരണ രീതികളും ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ധാരാളമായി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന രണ്ട് രീതികളെപ്പറ്റി ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കാം.

- 1) ശാസ്ത്രീയമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു വർഗ്ഗീകരണ രീതി ആദ്യമായി ആവിഷ്കരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത് ‘മെൽവിൽ ഡ്യൂയിയാൺ’. 1876-ൽ പ്രസിദ്ധികരിച്ച ഡ്യൂയി ദശാംശ വർഗ്ഗീകരണപദ്ധതി ഈന്ന് ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നു. ഏറ്റവും പുതിയ 23-ാം പതിപ്പ് 2011 ലേ പ്രസിദ്ധികരിച്ചു.
- 2) ഗ്രന്ഥശാലാ ശാസ്ത്രജ്ഞതന്നായ ഡോ. എസ്. ആർ. രംഗനാഥൻ 1933-ൽ ആവിഷ്കരിച്ച കോളൻ വർഗ്ഗീകരണ രീതി (Colon Classification) ലോകഗ്രന്ഥാലയ ശാസ്ത്രത്തിന് ഭാരതത്തിന്റെ സംഭാവനയാണ്.

ഭാരതത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രചാരമുള്ളതും വായനകാർക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ എളുപ്പമുള്ളതുമായ രീതി ഡ്യൂയി ദശാംശ പദ്ധതിയാണ്. ചെറുകിട ലൈബ്രറിക്കുവേണ്ടി ഈ ദശാംശ വർഗ്ഗീകരണ പദ്ധതിയിലെ തത്രരണ്ടട്ടുത്ത ക്ലാസ്സ് നമ്പരുകളും വിഷയങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു സംക്ഷിപ്ത പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. (അനുബന്ധം 3)

ii. പുസ്തക വർഗ്ഗീകരണ രീതി

മെൽവിൽ ഡ്യൂയിയുടെ ദശാംശവർഗ്ഗീകരണരീതി അനുസരിച്ച് പ്രപഞ്ചത്തിലെ വിജ്ഞാനങ്ങളെ പത്ത് വിഷയങ്ങളായി താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ വർഗ്ഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

(1)	ജനറൽ	000
(2)	തത്യശാസ്ത്രം	100
(3)	മതം	200
(4)	സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം	300
(5)	ഭാഷാശാസ്ത്രം	400
(6)	സയൻസ്	500

(7)	ടെക്നോളജി	600
(8)	കല	700
(9)	സാഹിത്യം	800
(10)	ചരിത്രം	900

പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രതിപാദ്യ വിഷയത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്ന വർഗ്ഗ നമ്പർ (Class Number), പട്ടികയിൽ നിന്നും എടുക്കുക. പുസ്തക നമ്പർ (Book Number), ശ്രമകാരന്റെ നാമം ഇംഗ്ലീഷ് ലിപിയിൽ എഴുതുവോൾ, ആദ്യത്തെ മുന്നക്ഷരങ്ങളും, ശ്രമനാമം ഇംഗ്ലീഷ് ലിപിയിൽ എഴുതുവോൾ, ആദ്യത്തെ രണ്ട് അക്ഷരങ്ങളും ചേർത്ത് നിർക്കിക്കാം. കൊണ്ട് നമ്പറിന്റെ താഴെയാണ് ബുക്ക് നമ്പർ എഴുതേണ്ടത്. പ്രത്യേക ശേഖരത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്ന കളക്ഷൻ നമ്പർ ഉണ്ടെങ്കിൽ, കൊണ്ട് നമ്പറിന്റെ മുകളിൽ മറ്റാരു നിറത്തിൽ എഴുതണം. പുസ്തകത്തിന്റെ മുഖ്യപത്ര (Title Page) ത്തിന്റെ മറുപട്ടണത്തും, ബുക്ക് ടാഗിലുമാണ് കാൾ നമ്പർ എഴുതേണ്ടത്

iii. കാൾ നമ്പർ എഴുതുന്ന രീതി

ഉദാഹരണങ്ങൾ (കാൾ നമ്പർ)

Class Book Of Botany: Dutta, A.C	580DUT/CL
ധനത്വശാസ്ത്രം :നമ്പും, എം.സി.കെ	330NAM/DH
History of India: Majumdar	954MAJ/HI
നാടൻ കലകൾ: കൃഷ്ണനാചാരൻ	791.3KRI/NA
സുഫി പഠനത്തെക്കുറഞ്ഞ കമ : രാമനുണ്ണി കെ.പി	813.3RAM/SV
Macbeth: Shakespeare, William	822.ISHA/MA
Dictionary of AgriculturalSciences: Somani J.K	630.03SOM/DI
English- Malayalam Dictionary:Ramalingam Pillai	042 – 1RAM/EN

കസ്യൂട്ടറുപയോഗിച്ചുള്ള പുർണ്ണമായ വർഗ്ഗീകരണം സാധ്യമാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനം പുരോഗമിക്കുന്നുണ്ട്. വർഗ്ഗീകരണ പ്രവൃത്തിക്കുവേണ്ടി യാത്രത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തെക്കാൾ, വിഷയ വിശകലനത്തിന് മനുഷ്യപ്രയത്നം ആവശ്യമാണ്. ലൈബ്രറിയിലെ പുസ്തകങ്ങളുടെ വർഗ്ഗ നമ്പർ (കൊണ്ട് നമ്പർ) -ന്റെ സ്ഥിരത്വം (Consistency), പ്രാദേശിക ആവശ്യകത (Local need) എന്നിവ ഉറപ്പു

വരുത്തുവാൻ ലൈബ്രെറിയൻ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തണം. ഈ കോൾ നമ്പർ കമ്പ്യൂട്ടർ ഡാറ്റാ ബേസിൽ ചേർക്കാവുന്നതാണ്.

പ്രാദേശിക ലൈബ്രെറിയിലെ പുസ്തകങ്ങളുടെ വിഷയങ്ങളെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന വർഗ്ഗ നമ്പർകൾ അനുബന്ധം - 3 ആയി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

2.3.2. ശ്രമസൂചി (കാറ്റലോഗ്)

ലൈബ്രെറിയിൽ ലഭ്യമായ പുസ്തകങ്ങളുടെ പട്ടികയാണ് ‘കാറ്റലോഗ്’ അഥവാ ശ്രമസൂചി. വായനകാർക്കാവശ്യമുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ, ശ്രമകർത്താവ്, പുസ്തകത്തിന്റെ പേര്, വിഷയം മുതലായ വ്യത്യസ്ഥ സമീപനത്തിലൂടെ തിരയുകയും ആരായുകയും ചെയ്യുന്നു. വായനകാരുടെ ഇത്തരം വ്യത്യസ്ഥ സമീപന രീതിയെ തുപ്പതിപ്പുത്തുവാൻ കാറ്റലോഗിന് കഴിയുന്നു. ലൈബ്രെറികൾ പുസ്തക രൂപത്തിൽ, കാർബ് രൂപത്തിൽ, കമ്പ്യൂട്ടർ വഴി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതിയിലെല്ലാം കാറ്റലോഗുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ലൈബ്രെറിക്കുള്ളിൽ നിന്നെല്ലാതെ കമ്പ്യൂട്ടർ വഴിയും നോക്കാൻ കഴിയുന്ന രീതിയിൽ കാറ്റലോഗുകൾ ഇന്ന് പ്രചാരത്തിലുണ്ട്.

ശ്രമസൂചി നിർമ്മാണത്തിന് വിവിധ കാറ്റലോഗ് കോഡുകൾ നിലവിലുണ്ട്. ആദ്യാ- അമേരിക്കൻ കാറ്റലോഗിൻഗ് റൂൾസ്, എഡിഷൻ 2 (AACR 2) ആണ് ഈന്ന് പ്രചാരത്തിലുള്ളത്. കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിത കാറ്റലോഗിൽ സ്പീകരിച്ചിട്ടുള്ളത് ഈ പദ്ധതിയാണ്. കമ്പ്യൂട്ടർ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഒരു മേഖലയാണ് ശ്രമസൂചി നിർമ്മാണം. ലൈബ്രെറിയിൽ വാങ്ങിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ അക്സഷൻ ലിസ്റ്റ് (Database) തന്നെയാണ് കാറ്റലോഗ് ആയി രൂപപ്പെടുത്തുന്നത്. ഇത് വായനകാർക്ക് ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ കാറ്റലോഗിലെ പ്രധാനരേഖ (Main Entry) കാർബ് രൂപത്തിലോ, ലിസ്റ്റ് ആയോ അച്ചടിച്ച് ഉപയോഗിക്കാം.

2.3.3. ലേബലുകൾ ഒട്ടിക്കുന്ന രീതി

കാറ്റലോഗ് തയ്യാറായികഴിഞ്ഞാൽ അടുത്തതായി ലേബലുകൾ ഒട്ടിച്ചു ചേർക്കുന്ന ജോലിയാണ്. ഓരോ പുസ്തകത്തിന്റെയും കീഴ്ഭാഗത്ത് ഒരു ഇണ്ട് അകലത്തിൽ പുസ്തകത്തിന്റെ spine തുല്യമായി ലേബലുകൾ ഒട്ടിക്കുന്നു. ലേബലിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ call number എളുപ്പത്തിൽ കാണുന്നതിനും, അത്

നുസരിച്ച് കൃത്യമായ സ്ഥലത്തു നിന്നും പുസ്തകങ്ങൾ കണ്ടെത്തു നാതിനും ഇൽ സഹായിക്കുന്നു.

2.3.4 ‘ഡേറ്റ് സ്ലിപ്പ്’

വിതരണത്തിനുള്ള പുസ്തകത്തിന്റെ ആദ്യത്തെയോ അവസാനതെയോ പേജിന്റെ മുകൾഭാഗത്തായി പ്രിൻ്റ് ചെയ്ത ലേഖവു കൾ ഒട്ടിക്കുന്നു.

2.4 ഷൈൽഫുകളിൽ പുസ്തകങ്ങൾ അടുക്കുന്ന രീതി

പുസ്തകങ്ങളുടെ ശരിയായ ഉപയോഗം സാമ്പത്തികനായി അവയെ യുക്തിപരമായി അലമാരകളിലോ, റാക്കൂകളിലോ അടുക്കി വെയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂരിഭാഗ ലെബേറികളും പുസ്തകങ്ങൾ വിഷയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തരം തിരിച്ച് വെക്കുന്ന രീതിയാണ് അവലുംബിക്കുന്നത്. ഉദാ: ഡി.ഡി.സി ക്ലാസ്സിഫിക്കേഷൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന ലെബേറിയിൽ പുസ്തകങ്ങളുടെ ക്രമീകരണം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നമ്പറുകൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന ക്രമത്തിലായിരിക്കും. 000 100 200 300 400 500 600 700 800 900

2.4.1 അപൂർവ്വമായ പുസ്തകങ്ങളും കൈയ്യെഴുത്തു പ്രതികളും

ചില പുസ്തകങ്ങൾ അപൂർവ്വമോ അസാധാരണമോ ആകാം. കാരണം അവയുടെ പകർപ്പ് എല്ലാപ്പത്തിൽ ലഭ്യമായിരിക്കുകയില്ല. ആയതിനാൽ അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി പ്രത്യേകം ശരം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. കൂടാതെ കൈയ്യെഴുത്ത് പ്രതികൾക്ക് പ്രത്യേക കരുതലും പരിഗണനയും നൽകി പ്രത്യേകം അലമാരകളിൽ അടച്ച സുക്ഷിക്കേണ്ടതും വായനക്കാർ സ്വത്രമായി കൈക്കാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്.

2.4.2. തുറന്ന സമീപ രീതിയും നിയന്ത്രണത്തോടെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതിയും (Open Access & Closed Access)

വായനക്കാർക്ക് അവരുടെ താല്പര്യത്തിനുസരിച്ച് പുസ്തകങ്ങൾ നേരിട്ട് ഷൈൽഫിൽ നിന്നും അവർ തന്നെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതിയാണ് ഓപ്പണൽ അക്സസ് സ്വന്ധായം. ഏന്നാൽ ക്ലാസ്സ് അക്സസ്സിൽ വായനക്കാരൻ കാറ്റലോഗ് പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ കുറിപ്പ് എഴുതി നൽകുകയും ലെബേറി ജീവന

കാർ എടുത്തു നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓപ്പൺ അക്സസ്സ് സ്ക്രീഡായത്തിൽ വായനക്കാരൻ തന്നെ സ്വന്തമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലൂടെ അവരുടെയും ലൈബ്രറി ജീവനക്കാരന്മാരുമുണ്ട് സമയം ലാഭിക്കാൻ കഴിയുന്നു. അതോടൊപ്പം വായനക്കാരന് ആവശ്യമുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ സ്വത്രന്തമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുവാനും കഴിയുന്നു.

2.5 ബുക്ക് ബൈൻഡിംഗ്

പുസ്തകങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് മൃദുലവും ഇടുന്നിൽക്കാത്തതുമായ പേപ്പർ കൊണ്ടാണ്. ആയതിനാൽ കട്ടികുടിയ മറ്റാരു ആവരണം കൂടി നൽകുന്നത് അവയെ കീടങ്ങൾ, ഇർപ്പ്, പൊടി, ചുട്ട്, തണ്ണുപ്പ്, മനുഷ്യരുടെ അഗ്രഹയോടെയുള്ള ഉപയോഗം എന്നിവയിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം നൽകുന്നു. മികച്ചതും ആകർഷണീയവുമായ ബൈൻഡിംഗ് വായനക്കാരനെ പുസ്തകങ്ങളിലേക്ക് ആകർഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

2.6 സ്റ്റോക്ക് വെൽഫിക്കേഷൻ

അക്സഷൻ രജിസ്റ്ററിലൂള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ ഭാതിക പരിശോധനയാണ് സ്റ്റോക്ക് വെൽഫിക്കേഷൻ എന്നതുകൊണ്ട് അർത്ഥമാക്കുന്നത്. ലൈബ്രറിയിൽ നിലവിലൂള്ള പുസ്തക ശേഖരത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ചിത്രം ഇത് പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.

സ്റ്റോക്ക് വെൽഫിക്കേഷൻ നടത്തുന്ന രീതികൾ

- 1) അക്സഷൻ നമ്പർ പ്രകാരം അലമാരയിൽ കാണുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ സ്റ്റോക്ക് എടുക്കാനുപയോഗിക്കുന്ന ലിസ്റ്റിൽ നിന്നും വെട്ടിമാറ്റുക.
- 2) ഷൈൽഹ് ലിസ്റ്റ് ഉണ്ടക്കിൽ അതു പ്രകാരം പരിശോധിക്കുന്ന രീതി
- 3) ബാർ കോഡ് പതിച്ച പുസ്തകങ്ങളാണെങ്കിൽ ബാർകോഡ് റീഡറും കമ്പ്യൂട്ടറും ഉപയോഗിച്ച് ഏറ്റവും എളുപ്പത്തിൽ പരിശോധിക്കാം

2.7. പുസ്തക വിതരണ വിഭാഗം

ഈ വിഭാഗത്തിൽ താഴെ പറയുന്ന ജോലികൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.7.1 അംഗങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ

രജിസ്ട്രേഷൻ ആവശ്യകത താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

- പുസ്തകം ആവശ്യപ്പെടുന്നയാളെ അറിയുക
- ലൈബ്രേറി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് ലൈബ്രേറിയുടെ ഉപയോഗവും പ്രയോജനവും എത്രക്കണ്ട് ലഭ്യമാകുന്നു എന്നറിയാനുള്ള സ്ഥാറ്റിസ്റ്റിക്സ് .
- വായനക്കാരരിൽ പൊതുവായ വിവരങ്ങൾ അറിയുവാനുള്ള മാർഗ്ഗം.

2.7.2.പുസ്തകം വായനക്കായി കടം നൽകുന്ന രീതി

പല ലൈബ്രേറികളും വ്യത്യസ്ത രീതികളിലാണ് പുസ്തക വിതരണം നടത്തുന്നത്. രജിസ്റ്ററുകളിൽ എഴുതി നല്കുന്നു, വായന ക്കാരനു നൽകുന്ന ടിക്കറ്റിനുള്ളിൽ പുസ്തകത്തിന്റെ കാർഡ് എടുത്തു പച്ച തിരിച്ചു തരേണ്ടതായ ഡേറ്റിനു പിരകിൽ ട്രെയിൽ അടുക്കിവയ്ക്കുന്ന രീതി, കമ്പ്യൂട്ടർ വഴി പുസ്തക വിതരണം ചെയ്യുന്ന രീതി

കമ്പ്യൂട്ടർ വഴി പുസ്തക വിതരണം ചെയ്യുന്ന രീതിയിൽ താഴെ പറയുന്നവ ആവശ്യമായി വരുന്നു.

- ഡേറ്റാ സ്ലിപ്പ്, ഡേറ്റാ സൈൽ
- ബുക്ക് പോക്കറ്റ്, ബുക്ക് കാർഡ്, ബാർ കോഡ്, പുസ്തക ത്തിനു പുറത്ത് ഓട്ടിച്ചിരിക്കുന്നു
- വായനക്കാരരിൽ ടിക്കറ്റ് (ടിക്കറ്റിൽ മെമ്പർ കോഡ് ഉണ്ടായിരിക്കും)
- കാർഡുകൾ വെയ്ക്കുവാൻ പറ്റിയ ട്രെകൾ
- കമ്പ്യൂട്ടർ സിസ്റ്റിം, ആവശ്യമായ സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ, ബാർകോഡ് റീഡർ.

2.7.3. ലൈബ്രേറിയിൽ പിശ ചുമതലുന്ന രീതി

ലൈബ്രേറിയിൽ നിന്നും എടുക്കുന്ന പുസ്തകങ്ങൾ തിരിച്ചു തരേണ്ടതായ തീയതിയും കഴിഞ്ഞ് വൈകുന്ന ഓരോ ദിവസത്തിനും നിശ്ചിത തുക പിശ ചുമതലിയാൽ പുസ്തകം വേഗത്തിൽ തിരി

ചേര്ത്തിക്കുവാനും മറ്റൊള്ളവർക്ക് പെട്ടെന്ന് ലഭിക്കുവാനും സഹായകമാകും.

2.8. ലൈബ്രെറി നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും

പണ്വായത്ത് ലൈബ്രെറികൾ കേരള പണ്വായത്ത് രാജ് (ബൈലോകൾ ഉണ്ടാക്കാനുള്ള നടപടിക്രമം) ചട്ടങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ഒരു ബൈലോത്തു തയ്യാറാക്കി അംഗീകാരം വാങ്ങിക്കേണ്ടതാണ്. 1. ലൈബ്രെറിയുടെ പ്രാധാന്യിക വിവരങ്ങൾ, 2. ലക്ഷ്യങ്ങൾ, 3. പ്രവർത്തനങ്ങൾ, 4. പ്രവർത്തന സമയം, 5. ലൈബ്രെറി കമ്മിറ്റി പ്രവർത്തനം, 6. അംഗത്വം, 7. ലൈബ്രെറിയൻ്റെ ചുമതല 8. പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങൾ* തുടങ്ങി എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ബൈലോയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതാണ്. നിലവിൽ അംഗീകരിച്ച ബൈലോയിൽ ആവശ്യമായ മാറ്റം വരുത്തി ഇള ചട്ടപ്രകാരം അംഗീകാരം വാങ്ങിക്കേണ്ടതാണ്. പൊതുജീവിതം മാറ്റുമായി ഇടപഴക്കുന്ന ഏതൊരു സ്ഥാപനവും കാര്യപ്രാപ്തിയോടെ പ്രവർത്തിക്കണമെങ്കിൽ ചില പെരുമാറ്റ സംഘിതകൾ നിർബന്ധമാണ്. ലൈബ്രെറി നിയമങ്ങൾ ഹ്രസ്വവും ലളിതവും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താവുന്നതും വിശാസയോഗ്യവുമായിരിക്കണം. ലൈബ്രെറിയന്റെ വിവേചനാധികാരവും സ്വയം ഭരണാവകാശവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതുമാകണം പ്രസ്തുത നിയമങ്ങൾ. വാസ്തവത്തിൽ ലൈബ്രെറിയുടെ അമരക്കാരനാണ് ലൈബ്രെറിയൻ. വായനക്കാരുടെ കേരുങ്ങങ്ങൾ വിവേചിച്ചിരിയുന്നതിനും അവരുടെ കാഴ്ചപ്പൂട്ടുകൾ ഗുണനിരൂപണം ചെയ്യുന്നതിനും കഴിവുള്ളവരാകണം ലൈബ്രെറിയൻ.

* പുസ്തകം നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ലൈബ്രെറിയനുള്ള അധികാരങ്ങൾ, വായനക്കാരൻ്റെ ലൈബ്രെറിയിലുണ്ടാകേണ്ടതായ പെരുമാറ്റ രീതി, ലൈബ്രെറി പുസ്തകത്തിനുള്ള പിഛ തുടങ്ങിയവ)

2.9. ലൈബ്രെറിയുടെ ഫലപ്രദമായ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്യേണ്ടതായ കാര്യങ്ങൾ

1. ലൈബ്രെറിയുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിനു വേണ്ട സഹകരിച്ചുങ്ങൾ (കെട്ടിം, ബെള്ളം, ബെളിച്ചം, ഫർണിച്ചർ) ഒരു കുറുത്തിലേക്ക് ഭരണസമിതിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുക
2. വായനക്കാരൻ്റെ ലൈബ്രെറിയിലേക്ക് വരുന്നതിനും ലൈബ്രെറി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും തടസ്സമായി നിൽക്കുന്ന

കാര്യങ്ങളെല്ലാം ലൈബ്രേറിയൻ നീക്കുകയും വായനക്കാർനിൽ നല്കാരു വായനാഗ്രഹിലും വളർത്തിയെടുക്കുകയും വേണം. അതിന്റെ ഭാഗമായി ലൈബ്രേറിയിൽ ഓപ്പൺ ഷെൽഫുകൾ, സ്വന്ധമായി പുസ്തകങ്ങൾ തിരയുന്നതിനും ഇരുന്ന് വായിക്കുന്നതിനും വേണ്ട സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടാക്കേണ്ടതാണ്. ഈന്ന് മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമൂഹ തതിന് വേണ്ടി പുതിയ രീതിയിലുള്ള ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജികൾ ലൈബ്രേറിയിൽ ലഭ്യമാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും വേണ്ടതാണ്.

3. വിവിധ പദ്ധതി രൂപീകരണത്തിൽ ലൈബ്രേറിക്ക് വേണ്ടതായ പുസ്തകങ്ങൾ, പത്രമാസികകൾ, കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ എന്നിവ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൃത്യമായി സമർപ്പിക്കുക.
4. ലൈബ്രേറിയുടെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി ഭരണസമിതിയെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും പൊതുസമൂഹത്തെയും ബോധവൽക്കരിക്കുക. അവരെ ലൈബ്രേറിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പങ്കാളികളാക്കുക.
5. പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ വായനയിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ അറിയുന്നതിനു വേണ്ടി സർവ്വേ നടത്തുകയും, അതിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുകയും വേണം.
6. പഞ്ചായത്തിന്റെ വാർഷിക ബജറ്റിൽ ലൈബ്രേറി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ തുക വകയിരുത്തുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
7. കാര്യക്ഷമമായ ലൈബ്രേറി മാനേജ്മെന്റിലുടെ (വർഗ്ഗീകരണം, കാറ്റലോഗിങ്ങ് etc.) വായനക്കാരന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ വേഗത്തിൽ നിന്നേറ്റിക്കൊടുക്കുക.
8. ലൈബ്രേറി എക്സ്റ്റാൻഷൻ പ്രോഗ്രാമുകളിലുടെ (പുസ്തക പർച്ചകൾ, സെമിനാറുകൾ, Etc) ജനങ്ങളെ ലൈബ്രേറിയുമായി നിരന്തരം ബന്ധപ്പെടുത്തുക.
9. ഫലപ്രദമായ റഹിറൽസ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക.
10. കർഷകരെ ലൈബ്രേറിയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി വിജ്ഞാന വ്യാപനം നടത്തുന്നതിനായി കർഷക കോർണൽ രൂപീകരിക്കുക

11. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രോജക്റ്റുകളും മറ്റും തയ്യാറാക്കുന്ന തിന് സഹായകരമായ രീതിയിൽ വിദ്യാർത്ഥി കോർണൽ (ബാലവേദി കോർണൽ) സജ്ജീകരിക്കുക.
 12. സ്ക്രൈക്കറ്റെയും കൂട്ടിക്കളും അവകാശങ്ങളും ജാഗത നിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകുന്ന വിഷയങ്ങൾ കോഡീകരിച്ച് വനിതാ കോർണൽ രൂപീകരിക്കാം.
 13. പഞ്ചായത്തിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതിയിലും പഞ്ചവസ്തര പദ്ധതിയിലും ലൈബറി പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുക, ഇതിനായി സറ്റാ റൂസ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ബന്ധപ്പെട്ട വർക്കിംഗ് ശൃംഖല ഏൽപ്പിക്കുക.
 14. മെമ്പർഷിപ്പ് കൂബയിൻ :-
എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളിലും ലൈബറി സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ലൈബറി മെമ്പർഷിപ്പിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനുള്ള കൂബയിൻ പ്രവർത്തനം നടത്തേണ്ടതാണ്.
- 2.10. ലൈബറിയുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് താഴെപ്പറയുന്ന രജിസ്റ്ററുകളും റെകാർഡുകളും എഴുതി സുക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.
1. ലൈബറി നിയമാവലി
 2. പ്രവേശന ഫോറങ്ങൾ
 3. അംഗത്വ രജിസ്റ്റർ
 4. റൂസ് കൾ രജിസ്റ്റർ
 5. വിതരണ രജിസ്റ്റർ
 6. കാറ്റലോഗ്
 7. മിനുട്ട്‌സ്
 8. റിപ്പോർട്ട് ബുക്ക്
 9. വരിസംഖ്യാ രജിസ്റ്റർ
 10. നാൾവഴി - അക്കൗണ്ട് ബുക്ക്

11. പ്രതമാസിക രജിസ്റ്റർ
12. ഉപകരണ രജിസ്റ്റർ
13. ഹാജർബുക്ക്
14. സന്ദർശക ഡയറി
15. പരിശോധന ഡയറി
16. ബില്യൂകൾ/വറച്ചറൂകൾ/ഫയൽ
(ഗ്രന്ഥശാലാ സംഘത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ലൈബ്രറികളും
ബനകിൽ മാസാന്ത്യ നേറ്റ്‌ഫെല്ലുകൾ ഫാറങ്ങളും വേണം)

ലൈബറിയുടെ അനുബന്ധ സേവനങ്ങൾ

ചടകവർത്തി ആയിരുന്നില്ലകിൽ ഗമ്പശാലാ
സുക്ഷിപ്പിക്കാരനാകാനായിരുന്നു എനിക്കിഷ്ടം.

-നേപ്പാളിയൻ

ലൈബറിയുടെ ഉപയോഗപരിധിക്കപ്പോരേതക്ക് ലൈബറിയിലെ
വിജ്ഞാന ശേഖരത്തിലുടെയും ലൈബറിയുടെ സേവനങ്ങൾ
ഡിലൂടെയും കൂടുതൽ ജനങ്ങളെ ലൈബറിയോടുപ്പിക്കുന്നതാണ്
ലൈബറി തുടർ വ്യാപന സേവനം. പുസ്തക സംഭരണവും പിത
രണവും എന്നതിലുപരി ശാമത്തിലെ സമ്പൂർണ്ണ ഇൻഫർമേഷൻ
സെന്റ്രൽക്കൂട്ടായി ഗമ്പശാല മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള മാറ്റ
ത്തിന് ഗമ്പശാലയുടെ അനുബന്ധ സേവനങ്ങൾ മുഖ്യ പങ്കുവ
ഹിക്കുന്നു. ശരിയായ പുസ്തകം, ശരിയായ വായനക്കാരൻ യഥാ
സമയം എത്തിച്ചുകൊടുക്കുക എന്ന ലൈബറികളുടെ ലക്ഷ്യം
ഈപ്പോൾ ശരിയായ വിവരം, ഉപഭോക്താവിന് യഥാസമയം
എത്തിച്ചു കൊടുക്കുക എന്നായി മാറിയിരിക്കുന്നു. ഗമ്പശാല
യിലെ വിഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഗമ്പശാല സംഘടപ്പിക്കുന്ന സേവ
നങ്ങളെക്കുറിച്ചും വേണ്ട പോലെ മനസ്സിലാക്കാത്ത ധാരാളം പേര്
നാട്ടിലുണ്ട്. തങ്ങൾ താമസിക്കുന്ന പ്രദേശത്ത് ഒരു ഗമ്പശാല
ഉണ്ടെന്ന വിവരം പോലും ചിലർ അറിഞ്ഞിരിക്കില്ല. ഗമ്പശാലയും
മായി ബന്ധപ്പെടാത്തവരേയും ഗമ്പശാലാ സേവനം ഉപയോഗി
ക്കുവാൻ മടിക്കുന്നവരേയും ഗമ്പശാലയത്തിലേക്ക് അടുപ്പിക്കാൻ
അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സഹായകമാകും. സന്പന്നമായ
പുസ്തക ശേഖരമോ ക്രമമായ ധനാഗ്രം മാർഗ്ഗങ്ങളോ ഇല്ലാത
ഗമ്പശാലകളും നിലവിലുണ്ട്. ആയുനിക രീതിയിലുള്ള വിപുല

മായ വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ ഇവർക്ക് കഴിയില്ല. എന്നാലും ഗ്രന്ഥശാലയെ ജനജീവിതവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലുള്ള നിരവധി പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കാവുന്നതാണ്. അവ ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.

3.1 പത്ര-മാസികകൾ വഴിയുള്ള അറിവുകളുടെ ശേഖരണം

ആനുകാലികങ്ങളിൽ നിന്നും പത്രങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന അറിവുകളുടെ വിപുലതയാണ് അനുബന്ധസേവനങ്ങളുടെ മുഖ്യ ഘടകം. വളരെയധികം വിജ്ഞാനം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പത്രങ്ങളും ആനുകാലികങ്ങളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഗ്രന്ഥശാലയുടെ അറിവിന്റെ സമ്പന്നതയെ വർദ്ധിപ്പിക്കാം. ഇതിൽ വരുന്ന പ്രധാന പ്ലേട് വാർത്തകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, പീച്ചറൂകൾ, കുറിപ്പുകൾ, വായനക്കാരുടെ കത്തകൾ പോലും ശേഖരിച്ച് വച്ച് നമുകൾ വായനക്കാരെ സഹായിക്കാം. പലവിധത്തിലുള്ള വിവരങ്ങൾ അനേകിച്ചുതുന്ന വായനക്കാർക്ക് ഇത്തരത്തിൽ കുമുക റിച്ചു വച്ചിട്ടുള്ള പത്ര വാർത്തയും (Newspaper Clippings) സഹായകമാകും.

വിഷയാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇള വിവരങ്ങളെ ശേഖരിച്ചുവെക്കാം. പ്രാദേശിക ചരിത്ര ശേഖരം, ജീവചത്രിത ശേഖരം, പട്ടം - പ്രോജക്ട് - രേഖകളുടെ ശേഖരണം, സാഹിത്യം, ശാസ്ത്രം, സാമൂഹ്യം, നാടൻകല, കായികം, നാടൻപ്ര, പരിസ്ഥിതി, പൊതുഅറിവുകൾ തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാം. ഇതിനു വേണ്ടി പ്രത്യേക ഫയൽ സംഘടിപ്പിക്കാം.

ദിനംചരണങ്ങൾ വരുമ്പോൾ പത്രങ്ങളിൽ വരുന്ന ലേഖനങ്ങൾ പ്രത്യേകം ശേഖരിച്ചു വെക്കാവുന്നതാണ്. വിവിധ പത്രങ്ങൾ ഇറക്കുന്ന തൊയരാഴ്ച പതിപ്പുകളും, പ്രത്യേക പതിപ്പുകളും (ഉദാ: കിളി വാതിൽ, അക്ഷരമുറ്റം, വിദ്യ, പരിപ്പുര, കൂട്ടി.കോം തുടങ്ങിയവ) ശേഖരിച്ചു വെക്കാവുന്നതാണ്. മഹത് വ്യക്തികൾ മരണപ്പെടുമ്പോൾ പത്രങ്ങളിലും തുടർന്ന് ആനുകാലികങ്ങളിലും വരുന്ന ലേഖനകുറിപ്പുകൾ പ്രത്യേകം ശേഖരിച്ചു വെക്കാം. ഒരു പകോഷ പുസ്തകശേഖരത്തിൽ നിന്നും ലഭിക്കാത്ത അറിവ് വായനക്കാർക്ക് പ്രദാനം ചെയ്യാൻ ഇതുപോലെയുള്ള സേവനത്തിന് കഴിയും.

കേരളത്തിലെ അനുഭാഷാ തൊഴിലാളികളുടെ പ്രശ്നങ്ങളെക്കു റിച്ച് അറിയാൻ ഒരാൾ ഗ്രന്ഥശാലയിൽ വന്നാൽ നാം എന്തു ചെയ്യും?

ഇതിനെക്കുറിച്ച് പ്രത്യേക പുസ്തകം ഇരങ്ങിയിട്ടില്ല. മറ്റു പുസ്തകങ്ങളിൽ ഇതിനെക്കുറിച്ച് പരാമർശവും ഉണ്ടാകില്ല. അപ്പോഴാണ് നാം സൃഷ്ടിചുവച്ച പത്ര- മാസിക - ശേഖരങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുക. ഒരു ലൈബ്രേറിയൻ്റെ ഭീൽഡ് വീക്ഷണവും വിവേചന ബുദ്ധിയും ഉപയോഗിച്ച് ഇവയെ വിപുലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

‘ബിബ്ലിയോഗ്രാഫ്’ തയ്യാറാക്കി ആനുകാലികങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു വെക്കാവുന്നതാണ്. ചില ആനുകാലികങ്ങൾ ബൈൻഡിംഗ് ചെയ്ത് റഹിൻസ് വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം (ഉംബ: തൊഴിൽ വാർത്ത, തൊഴിൽ വീഡി എന്നിവയിൽ വരുന്ന പ്രത്യേകപതിപ്പുകൾ, ഗ്രന്ഥ ലോകം, ജനപമം, കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ സാഹിത്യ ചക്രവാളം ആരോഗ്യമാസിക, മത്സര വിജയി, മത്സര ലീഡർ, ബൈജ സർഡ് ബാലരം Tell Me Why, DC ബുക്സ്, കിറ്റ് ബുക്സ്, ബുള്ളറ്റി നുകൾ, കേരളീയം മാസിക, ഇൻഫോ കൈരളി.)

3.2 കരിയൽ ശൈലീസ്

വിവിധ തൊഴിലവസരങ്ങങ്ങളുടെ വാർത്തകൾ ലൈബ്രേറിയുടെ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ (PSC) തൊഴിലവസരങ്ങളും, പ്രാദേശിക തൊഴിലവസരങ്ങളും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. വിവിധ മത്സര പരീക്ഷകൾക്ക് തയ്യാറെടുക്കുന്ന ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾക്ക് വേണ്ടി ഗ്രന്ഥശാലയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പരീക്ഷാ പരിസ്ഥിതനവും മാതൃകാ പരീക്ഷയും നടത്താവുന്നതാണ്. തൊഴിൽ സംബന്ധമായ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും റാങ്ക് ഫയലുകളും ശേഖരിച്ച് ഇവർക്ക് നൽകി കൊണ്ടും പ്രമുഖരക്കാണ് ഓൺലൈൻ എടുത്തും ഈ പ്രവർത്തനം സജീവമാകാം.

3.3 സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ലൈബ്രേറിയിൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും യുവജനങ്ങൾക്കുമായി വിവിധ സാഹിത്യമത്സരങ്ങൾ, നാടക മത്സരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഓഫൈലൈവും പ്രാദേശികവുമായ പ്രാധാന്യമുള്ള ആരോഗ്യാഷങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ഗ്രന്ഥശാലകൾ നടത്തുന്ന സാംസ്കാരിക പരിപാടികളും പൊതുജനങ്ങളെ ഗ്രന്ഥശാലയോട് ബന്ധപ്പെടാനും സഹകരിക്കാനും പ്രാപ്തതരംകുന്നു. ഇവയിലൂടെ ലൈബ്രേറിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യമരിയുകയും ലൈബ്രേറിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

3.3.1 അവാർഡ് കൃതികൾ പരിചയപ്പെടുത്തൽ

പ്രഗസ്തമായ അവാർഡുകൾ പ്രബോധിച്ചാൽ അവരെ അഭിന ഓച്ചുകൊണ്ട് ബോർഡ് പ്രദർശിപ്പിക്കുക. തുടർന്ന് പ്രസ്തുത കൃതിയെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള പ്രഭാഷണം നടത്തുക. അതു പോലെ കവിയരങ്ങ്, കമയരങ്ങ്, കവിതാ - കമാ ശ്രീപുരാല എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കാം. ലൈബ്രറിയിൽ നിന്നും അംഗങ്ങളുടെ രചനകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു കൈയെഴുത്തു മാസിക യൂട്ട് പ്രവർത്തനം ഫലപ്രദമായി ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

3.3.2. സാംസ്കാരിക വാർത്തകൾ - പുസ്തക വാർത്തകൾ

ഗ്രന്ഥശാലയുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന സാംസ്കാരിക വാർത്തകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ഒരു സ്ഥിരം നോട്ടീസ് ബോർഡ് ഉണ്ടുകൂടും. പുതിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ ലിസ്റ്റ് (പ്രധാനപ്പെട്ടവ മാത്രം) ഈ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കാം.

പുരസ്കാരങ്ങൾക്ക് അർഹമായവയും വിവാദം സ്വഷ്ടിച്ചതുമായ പുസ്തകങ്ങളും എറെ ചർച്ചചെയ്യപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങളും ഗ്രന്ഥശാലയിൽ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധീപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഗ്രന്ഥശാലയുടെ പരിസരത്ത് വായനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മഹാന്മാരുടെ സുക്രതങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് നല്കാതായിരിക്കും.

3.3.3. പുസ്തക ചർച്ചകൾ

വായനയിൽ ഒരേ താല്പര്യമുള്ളവരെ ഒന്നിച്ചു കൊണ്ടുവരികയും അവർക്ക് അവരുടെ വായനയെയും അറിവിനെയും പങ്കുവയ്ക്കുന്നതിനും ചർച്ചചെയ്യുന്നതിനും വേണ്ടതായ സ്ഥലവും സാകര്യങ്ങളും ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ഒരു പ്രത്യേക പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചോ ഒരു എഴുത്തുകാരന്റെ വിവിധ രചനകളെക്കുറിച്ചോ ചർച്ചാസദസ്സ് സംഘടിപ്പിക്കാം. മുൻകൂട്ടി തീയതി നിശയിച്ച് അംഗങ്ങളെക്കൊണ്ട് രചനകൾ വായിപ്പിക്കുകയും ചർച്ചകൾ സന്നദ്ധമാക്കുകയും വേണം. പ്രസ്തുത കൃതികളുടെ രചയിതാവിനെ ചർച്ചയിൽ പങ്കെടുപ്പിച്ച് അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ട് രചനാനുഭവം പങ്കുവെക്കുക കൂടിയായാൽ ചടങ്ങ് സന്നന്മാക്കും. അതുപോലെ ലൈബ്രറിയിലെ അധികം ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടാണ്.

തെയ്യളി പുസ്തകങ്ങളുടെ ഒരു പ്രദർശനവും ജനങ്ങളെ വായന യിലേക്കുപ്പിക്കുന്നു.

3.4 സ്ഥാപനീയ ദിനങ്ങൾ / അനുസ്മരണങ്ങൾ/പ്രഭാഷണങ്ങൾ

സാഹിത്യപ്രതികളുടെ വേർപാടിലും ചരമദിനങ്ങളിലും അവ രെക്കുറിച്ചും അവരുടെ കൃതികളെക്കുറിച്ചും അനുസ്മരണ പ്രഭാഷണങ്ങൾ, ചർച്ചകൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുക. പ്രത്യേക ചടങ്ങ് നടത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ തന്നെ അവരുടെ ശായാചിത്രം സംഘടിപ്പിച്ച് (ഇന്ത്യൻറോൾ നിന്ന് പ്രിസ്റ്റ് എടുക്കാം) പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും അവരുടെ രചനകളിലെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങൾ എഴുതി വയ്ക്കുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഈത് അംഗങ്ങൾക്ക് പ്രസ്തുത കൃതികൾ വായിക്കാൻ പ്രചോദനമാകും. ലൈബ്രെറിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സാമൂഹിക പ്രാധാന്യമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ പ്രഗല്ഭരായ വ്യക്തികളെക്കൊണ്ട് പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്താവുന്നതാണ്. ലൈബ്രെറിയനും പ്രാധാന്യമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ പ്രഭാഷണങ്ങളും കൂടാന്നുകളും എടുക്കാവുന്നതാണ്. എല്ലാ ഗ്രന്ഥശാലകളിലും ജൂൺ 19-ന് വായനാദിനം സമൂച്ചിതമായി ആചരിക്കണം. വായനാദിനത്തോടനുബന്ധിച്ച് ലൈബ്രെറിയൻ മുൻകൈ എടുത്ത് വായനയുടെ ബോധവൽക്കരണത്തിന് വേണ്ടതായ വിവിധ പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്.

3.5. സഖവർക്കുന്ന ലൈബ്രെറി

ലൈബ്രെറിയിൽ എത്തിപ്പുടാൻ സഹകര്യമില്ലാത്തവർക്കു വേണ്ടി സഖവർക്കുന്ന ലൈബ്രെറി ഉണ്ടാക്കാം. ലൈബ്രെറി വായനക്കാരരണ്ട് സമീപത്തെക്കെത്തുന്നു. പുസ്തകം വഹിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്ന വാഹനം എത്തുന്ന സമയവും സ്ഥലങ്ങളും കൂത്രമായും മുൻകൂടിയും ജനങ്ങളെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്. വയോജനങ്ങൾക്കും വീട് മമാർക്കു വേണ്ടിയും വീടുകളിൽ പുസ്തകം വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയും ഗ്രന്ഥശാലകൾക്ക് നടപ്പാക്കാം. ഇതിന് കുടുംബഗോത്രങ്ങളിലും സഹകരണം തോടാവുന്നതാണ്.

3.6. സേവനങ്ങളുടെയും കേഷമ പദ്ധതികളുടെയും വിവരണം

ഗ്രാമപണ്ഡായത്തിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വിവിധസേവനങ്ങളെയും കേഷമപെറ്റിഷാൻ പദ്ധതികളെയും കൂറിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സഹായകമായവിവരങ്ങൾ നൽകാൻ ഗ്രന്ഥശാല മുൻകൈ എടുക്കണം.

വിവിധ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന സേവന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, SSLC സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ എന്തുചെയ്യണമോ, സർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ പേരിലെ മാറ്റം വരുത്തുന്നതുമായ സംശയങ്ങൾ എന്നീ ചോദ്യങ്ങളുമായി വരുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലൈബ്രേറിയൻ നൽകാൻ കഴിയണമോ. വിവിധ പത്രങ്ങളിൽ സംശയങ്ങൾക്ക് മറുപടി എന്നീ റീതിയിലുള്ള പംക്തികൾ വരുന്നുണ്ട്. ഈ മേൽപ്പ് റണ്ട് സേവനങ്ങൾക്ക് പ്രയോജനമെക്കും.

3.7. സാക്ഷരതാ പരിപാടികൾ

സമൂഹത്തിലെ നിരക്ഷരായവരെ സാക്ഷരരാക്കുവാൻ വേണ്ട തായ സാക്ഷരതാ ക്ലാസ്സുകൾ ലൈബ്രേറിയൻ്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. നിരക്ഷരൾ പൂർണ്ണമായും സാക്ഷരത കൈവരിക്കുകയും അതിലുടെ ലൈബ്രേറി ഉപയോഗിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതു വരെയും ഉള്ള ഒരു തുടർ പരിപാടിയായി സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാണേണ്ടതാണ്. നവ സാക്ഷരർക്കുവേണ്ട പുസ്തകങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് അവരുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്താൻ ലൈബ്രേറിയൻ ശ്രമിക്കണം. ഇതിനായി സാക്ഷരത പ്രേരകമാരുടെ സേവനം ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

3.8. വയോജന ക്ലബ്സുകൾ

ഗമഗംഭീരയിലെ മുതിർന്ന അംഗങ്ങളെ പങ്കെടുപ്പിച്ച് ഒരു കുടായ്മ സംഘടിപ്പിക്കുകയും അവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വയോജനങ്ങിനും ആചാരിക്കുകയും അവർക്ക് താൽപര്യമുള്ള വിഷയങ്ങളിൽ വിവിധ ചർച്ച നടത്തുകയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

3.9. ബാലവേദി - ബാലസാഹിത്യവേദി

കുട്ടികളുടെ യോഗം വിളിച്ച് ബാലവേദി രൂപീകരിക്കുകയും അവർക്ക് ഒത്തുചേരാനും വായനക്കുവേണ്ടിയും പ്രത്യേകം ഇടം സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഇതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കുട്ടികളിൽ നിന്നു തന്നെ കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ച് ഭാരവാഹികളെ നിശ്ചയിക്കാം.

3.10. വനിതാവേദി

ഗ്രമശാലയിലെ വനിതാ അംഗങ്ങളുടെ പ്രത്യേക നോഗം വിളിച്ച് വനിതാവേദി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. വനിതാവേദിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ വിവിധ ചടങ്ങുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

3.11. ശ്രാമസംഭ

ശ്രാമസംഭകളെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഗ്രമശാലയുടെ പ്രചരണം വിപുലപ്പെടുത്താം. ശ്രാമസഭായോഗങ്ങളുടെ നോട്ടീസ് അച്ചടിക്കു നോർ ഗ്രമശാലയുടെ പരസ്യം ഉൾപ്പെടുത്താം. ശ്രാമസഭായോഗങ്ങളിൽ ലൈബ്രെറിയൻ പങ്കെടുത്ത് അംഗത്വ വിതരണം നടത്താം. ശ്രാമസംഭകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ലൈബ്രെറിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്താവുന്നതാണ്.

3.12. ശ്രാമക്കേന്ദ്രം / വാർഷിക് കേന്ദ്രം

‘സേവാഗ്രാം ശ്രാമക്കേന്ദ്രം/വാർഷിക് കേന്ദ്രം’ വഴി ഗ്രമശാലയുടെ പ്രവർത്തനം വിപുലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ‘ശ്രാമക്കേന്ദ്രം’ ത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട പുസ്തകങ്ങൾ കൊണ്ടുപോയി പ്രദർശിപ്പിക്കുകയോ വിതരണം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യാം. പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രെറിയേ കേന്ദ്ര ഗ്രമശാലയായും ശ്രാമക്കേന്ദ്രങ്ങളെ അനുബന്ധ ഗ്രമശാലക ഭായും വേണ്ടാക്കിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വാർഷിക് കേന്ദ്രങ്ങളെ നശരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അനുബന്ധ ഗ്രമശാല കളായും വികേന്ദ്രീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

3.13. ഇൻഡ്രനേന്ദ്ര്/കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിത സേവനം

ഇൻഡ്രനേന്ദ്രിന്റെ സാധ്യതയെ പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജിയെ ഗ്രമശാലയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തേതാണ് കാലികമായി അത്യന്ത്യാപേക്ഷിതമാണ്. ഗ്രമശാലയിലെ സാധ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ഇവ ചെയ്യണം. വിവിധ CD കൾ സംഘടിപ്പിച്ച് ഒരു CD ലൈബ്രെറി രൂപപ്പെടുത്താം, സ്പോക്കൺ ഇംഗ്ലീഷ് CD കൾകൾ പ്രാധാന്യം കൊടുക്കണം. ഇംഗ്ലീഷ്, മലയാളം വികിപീഡിയ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പൊതു ജനങ്ങൾക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകാൻ കഴിയണം. പ്രാദേശികമായ വിവരങ്ങൾ, നാട്കിവുകൾ എന്നിവ അപ്ലോഡ് ചെയ്ത് ഏവർക്കും ലഭ്യമാക്കാൻ സാധിക്കണം.

3.14. ലൈബ്രേറി വെബ്സൈറ്റ്

ലൈബ്രേറി വെബ്സൈറ്റ് നിർമ്മിക്കുന്നതിലൂടെ ലൈബ്രേറിയിലെ പുസ്തകങ്ങൾവരവും സേവനങ്ങളും യഥാസമയം ഇലക്ട്രോണിക് മെയിലിംഗ് സംവീധാനത്തിലൂടെയോ ലൈബ്രേറി വെബ്സൈറ്റിലൂടെയോ ജനങ്ങളിലെത്തിക്കാം.

3.15. ലൈബ്രേറി പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

ലൈബ്രേറി ബുള്ളറ്റിൻ, ലൈബ്രേറി മാഗസിൻ, ലൈബ്രേറിയുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകൾ എന്നിവയിലൂടെ ലൈബ്രേറിയിലെ വ്യത്യസ്ഥ ശേഖരത്തകുറിച്ചും സേവനങ്ങളുടെകുറിച്ചും ജനങ്ങളിലെത്തിക്കാം. വാർഷിക റിപ്പോർട്ടുകളിലൂടെ കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളിൽ ലൈബ്രേറി കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങളും പ്രതിഫലിപ്പിക്കാം.

3.16 റഹിസ്റ്റ് സേവനം

സാധാരണ ജനങ്ങൾ മുതൽ അക്കാദമിക് വിദ്യാർത്ഥരും വരെയുള്ള വർക്ക് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന തരത്തിൽ പണ്ഡായത്ത് ലൈബ്രേറികളെ റഹിസ്റ്റ് കേന്ദ്രങ്ങളായി മാറ്റേണ്ടതാണ്. ഇന്ത്യൻരൂപ്പ് അടക്കമുള്ള ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഉപയോഗിച്ച് ശ്രമീകരക്ക് വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന കേന്ദ്രമായി ലൈബ്രേറിയെ വളർത്തിക്കാണ്ടുവരേണ്ടതാണ്.

3.17 ആനുകാലികങ്ങൾ - പ്രത്രമാസികകൾ

കഴിയുന്നിടത്തോളം പ്രത്രമാസികകൾ വായനശാലയിൽ ലഭ്യമാക്കാൻ ശ്രമിക്കണം. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലൂം സ്പോൺസർഷിപ്പ് വഴിയും ആനുകാലികങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയും. അവയ്ക്ക് പ്രത്രേക സ്റ്റോക്ക് രജിസ്റ്റർ വയ്ക്കുകയും അവയിൽ രേഖപ്പെടുത്തി സൃഷ്ടിക്കുകയും വേണം. കനപ്പുട ലേഖനങ്ങൾ വരുന്ന പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ചേർത്ത് ബയന്റുചെയ്ത് വോള്യൂമേജായി സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയണം.

ലൈബറികളിൽ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ

ഒരു നല്ല പുസ്തകം നും നല്ല സുഹൃത്തുകൾക്ക് തുല്യമാണ്.
-ഡോ. എ.പി.ജെ. അബ്ദുൾ കലാം

കാർഷിക സംസ്കാരത്തിൽ നിന്നും പുരോഗമിച്ച് വിവര സമൂഹമായും, വിജ്ഞാന സമൂഹമായും രൂപാന്തരപ്പെടുന്ന ആധുനിക ജീവിതത്തിൽ ഇലക്ട്രോണിക് സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്താത്ത മേഖലകളിലും. കൂൺ, മതസ്വഭവനം, വ്യവസായം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ഉറൻജജം, ഗതാഗതം, ബഹിരാകാശം, പ്രതിരോധം തുടങ്ങി സമസ്ത മേഖലകളും ആധുനിക വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ അനുവർത്തിക്കുന്നു. ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി അസ്ഥാണിയേഷൻ ഓഫ് അമേരിക്ക (ITAA) യുടെ നിർവ്വചനമനുസരിച്ച്, കംപ്യൂട്ടർ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള വിവര സംവിധാനത്തിന്റെ പഠനം, രൂപകൽപ്പന, നിർമ്മാണം, നടപ്പാക്കൽ, നിയന്ത്രണം, എന്നിവയ്ക്ക് പൊതുവെ പറയുന്ന പോன്റ് ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി അമൈവാ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ. കൂത്രയും പേഗതയും വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ മുഖ്യമുദ്ദയാണെന്നു പറയാം.

4.1 വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയും ലൈബറികളും

വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ ലോകം വളരെ വിശദമാണ്. കമ്പ്യൂട്ടർ സോഫ്റ്റ് വെയർ, ഹാർഡ് വെയർ, പ്രോഗ്രാമിങ്സ് ഭാഷകൾ, വിവര ശേഖരങ്ങൾ തുടങ്ങി അനേകം അനുബന്ധ മേഖലകൾ ഇതിൽപ്പെടുന്നും. ചുരുക്കത്തിൽ ഡാറ്റായെ സംബന്ധിക്കുന്നതെല്ലാം അത് വിവരങ്ങളേം (Information) അറിവോ (Knowledge) ദൃഢ്യത്തിനു ശേഖരമായതോ (Visual), ശബ്ദ-ചിത്ര-ചലച്ചിത്ര മിശ്രിതമായതോ

(multimedia) എല്ലാം തന്നെ വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയെന്ന പ്രവൃത്തിമണ്ഡലത്തിൽ (domain) ഉൾപ്പെടുന്നു.

വിവരസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രയോഗത്തിലൂടെ ഇന്ന് പുസ്തകങ്ങളും ആനുകാലികങ്ങളും തേടി ശ്രമശാലകളും പുസ്തകശാലകളും കയറിയിരഞ്ഞാതെ തന്നെ അവ വീട്ടിലിരുന്നോ വഴിയിലോ, ധാത്രാവേളകളിലോ, നമുക്ക് വായിക്കാവുന്ന സ്ഥിതി സംജാതമായിരിക്കുന്നു. ‘ഇ-ബുക്കു’കളുടെ (e-books) വരവോടെ ആയിരക്കണക്കിന് വായനാ വിവരങ്ങൾ കോസ്പാക്ക് ഡിസ്ക് (സി.ഡി.), ഡിജിറ്റൽ വീഡിയോ ഡിസ്ക് (ഡി.വി.ഡി.), ബുഡോധിസ്ക് (ബി.ഡി.) ഹാർഡ് ഡിസ്ക് എന്നിവയിൽ ശേഖരിക്കുന്നതിനും, കമ്പ്യൂട്ടർ ഇ-ബുക്ക് റീഡർ പോലുള്ള ഉപകരണങ്ങളിലൂടെ ആവശ്യാനുസരണം തിരഞ്ഞെടുത്ത് വായിക്കാനുമാകും. എല്ലുപ്പെട്ടിലും, സൗകര്യപ്രദമായും വായിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിവിധതരം ഇ-ബുക്ക് റീഡർകൾ കഴിഞ്ഞ പത്തു വർഷത്തൊള്ളമായി വിപണിയിലുണ്ട്.

രൂപ സാധാരണ ചെറിയ പുസ്തകത്തിന്റെ വലിപ്പത്തിലുള്ള ഇ-ബുക്ക് റീഡർഭേദം നുറുക്കണക്കിന് പുസ്തകങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളും. ബാറ്ററിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇ-ബുക്ക് റീഡറുകൾ ഒരിക്കൽ ചാർജ്ജ് ചെയ്താൽ ദിവസങ്ങളോളം ഉപയോഗിക്കാമെന്നത് വലിയൊരു സൗകര്യമാണ്. ഇപ്പോൾ ലഭ്യമായ പല റീഡറുകളിലും ‘വൈ ഫൈ’ (WiFi) സൗകര്യമുള്ളതുകൊണ്ട് പുസ്തകങ്ങളോ മറ്റു വിവരങ്ങളോ ഓൺലൈൻ ആയി ഇൻറർനെറ്റിലൂടെ ശേഖരിച്ച് ഉപയോഗിക്കാം. ശരിയായ വിവരം ശരിയായ വായനക്കാരന് ശരിയായ സമയത്ത് എത്തിച്ചു കൊടുക്കുന്നോൾ മാത്രമേ ലൈബ്രെറിയും ലൈബ്രെറിയനും അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ വേണ്ടവിധം നിറവേറ്റുന്നുള്ളൂ. അനവധിയായ സൗകര്യങ്ങൾ ആയുന്നിക വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നോൾ അവ ഉപയോഗിച്ച് വായനക്കാരന് ഏറ്റവും സംകൂപ്തമായ സേവനം നൽകാൻ ലൈബ്രെറികൾക്കും അതിന്റെ നടത്തിപ്പുകാരായ ലൈബ്രെറിയൻമാർക്കും സാധിക്കണം.

4.2 ലൈബ്രെറി കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം

കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണത്തിലൂടെ ലൈബ്രെറിയിലെ പ്രവർത്തനങ്ങളും സേവനങ്ങളും ധ്രൂവവൽക്കരിക്കുകയും മെച്ചപ്പെട്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ലൈബ്രെറിയിലെ വാതിൽക്കൽ സുക്ഷിക്കുന്ന

രജിസ്റ്റർ മുതൽ പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾക്കായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ, അവയുടെ വാങ്ങൽ, വില നൽകൽ, പർഡീകരണം, കാറ്റലോഗ്, പുസ്തക വിതരണ സംവിധാനം, പുസ്തക സംവരണം, സ്കൂളക്കെടുപ്പ്, ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി വികസിപ്പിക്കൽ തുടങ്ങി ലൈബ്രറി പ്രവർത്തനങ്ങളേയോ കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിതമായി നിർവ്വഹിക്കാം. കുടുതൽ കൃത്യതയോടെ ലൈബ്രറി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ പുസ്തകങ്ങളുടെയും ആനുകാലികങ്ങളുടെയും ശേഖരം ഏറ്റവും ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാൻ വായനക്കാരന് സാധിക്കുന്നു.

പർഡീകരണം, കാറ്റലോഗ് തയ്യാറാക്കൽ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇന്ന് പരമ്പരാഗത രീതിയിലും ചെയ്താൽ കുടുതൽ സാമ്പത്തിക ബാധ്യത വരും. ഉദാഹരണത്തിന്, കാർഡ് കാറ്റലോഗ് തയ്യാറാക്കാനുള്ള മരം കൊണ്ടുള്ള കാറ്റലോഗ് കാബിനറ്റ് ഒരെണ്ണം വാങ്ങാമെക്കിൽ ഏകദേശം രണ്ടു കമ്പ്യൂട്ടർ വാങ്ങാനുള്ള ചെലവ് വേണ്ടിവരും. മാത്രമല്ല, കാർഡ് കാറ്റലോഗ് ചെയ്യുന്നതിന്റെ പതിനിംശാമുള്ള സേവനം ചെയ്യുവാൻ കമ്പ്യൂട്ടർ കാറ്റലോഗ് കൊണ്ട് സാധിക്കും. ലൈബ്രറിക്ക് അനുയോജ്യമായ ലൈബ്രറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയർ തിരഞ്ഞെടുക്കാനും അവ വേണ്ടവിധം പ്രയോഗിക്കാനുമുള്ള സാങ്കേതിക വൈദഗ്ധ്യവും പരിചയവും ലൈബ്രറിയൻ്മാർ ആർജിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

4.3 ലൈബ്രറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയർ

കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിത ലൈബ്രറി കാറ്റലോഗ് ഒരു ഡാറ്റാബേസ് തന്നെയാണ്. ഏകിലും മറ്റ് കമ്പ്യൂട്ടർ ഡാറ്റാബേസുകളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ധാരാളം പ്രത്യേകതകൾ ലൈബ്രറി കാറ്റലോഗ് ഡാറ്റാബേസുകൾക്കുണ്ട്. അതിനാൽ മറ്റൊരു വസ്തുവിനേക്കാജും പരിഗണന ലൈബ്രറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറിനു നൽകണം. ചെറുതും വലുതുമായ ധാരാളം ലൈബ്രറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ പല സ്ഥാപനങ്ങളും വികസിപ്പിച്ചട്ടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഏന്നാൽ ഇവയിൽ പലതും ചില ലൈബ്രറികളുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമാവണമെന്നില്ല. അതിനാൽ നമ്മുടെ ലൈബ്രറിക്കു ഏറ്റവും യോജിച്ച സോഫ്റ്റ് വെയർ കണ്ണെത്തുകയെന്നത് ഏന്നത് ഏറ്റവും ശ്രമകരമായ ജോലിയാണ്. ചില

ലൈബ്രേറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ ബോക്സ് 1 ലെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ബോക്സ് 1 : ലൈബ്രേറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറുകൾ

Sl.No.	Software	Developed by
1	CDS/ISIS	UNESCO, Paris
2	GRANTHALAYA	NISCAIR, New Delhi
3	LIBRIS	Frontier.I.T.Pvt.Ltd., Hyderabad
4	LIBSYS	Libsys Corporation New Delhi
5	MAITRAYEE	CMC Ltd., Kolkatta
6	NEWGENLIB	Kesavan Institute of Information and Knowledge Management, Hyderabad
7	MINISIS	IDRC, Canada
8	SANJAY	DESIDOC, New Delhi
9	SOUL	INFLIBNET, Ahmedabad
10	WILISYS	WIPRO India, Bangalore
11	TULIP	Tata Unisys, Noida
12	ALICE	Soft Link Asia
13	KOHA	Katipo Communications for the Horowhenua Library Trust in New Zealand

ലൈബ്രേറി മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറുകളിൽ, സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്നതും വളരെയെറെ സൗകര്യങ്ങളും ഉള്ള ഒരു നല്ല ലൈബ്രേറി സോഫ്റ്റ് വെയർ ആണ് കോഹാ . സൗജന്യമായി ലഭിക്കുമെക്കിലും ഇൻസ്റ്റലേഷൻ നമ്മുടെ ലൈബ്രേറി യോജിച്ചതാ കൽ തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾക്ക് കുറച്ചു ചെലവു വരും. യുണി കോഡ് സാങ്കേതിക പിട്ടു ഉൾച്ചേരിത്തിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് പല ഭാഷ യില്ലെങ്കിലും പുസ്തകങ്ങൾ അതുകൊണ്ട് കാറ്റലോഗ് ചെയ്യു വാൻ ഇതിൽ സാധിക്കും. അതിനാൽ ഇന്നതെത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ‘കോഹാ’ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിരിക്കും കൃത്യതയും നല്ലത്.

4.4 ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രേറി വികസനം

ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രേറി വികസനം വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു മേഖലയാണ്. ഭാവിയിലെ റഫറൻസ് സേവനങ്ങൾ നല്ല രീതിയിൽ നിർവ്വഹിക്കാൻ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രേറികൾ അത്യാവശ്യമാണ്. ശ്രീൻ ദേശാണ്

(Green Stone), ഡി-സ്പേസ് (D-Space) എന്നിവ ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി വികസനത്തിനു യോജിച്ച സൗജന്യമായി ലഭിക്കുന്ന സേംഗർ ഏഴ് വെയ്‌റ്റുകൾ ആണ്. ഇവയെല്ലാം തന്നെ ഇൻസ്റ്റാലേഷൻ, നമ്മുടെ ലൈബ്രറിക്കു യോജിച്ചതാക്കൽ എന്നീ പ്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയമാക്കണം വരും.

4.5 ഇൻഡ്രനെറ്റും വേദിയും വെബ്ബും

ലോകത്തുള്ള ഒഴിവുകൾക്കു കമ്പ്യൂട്ടർ നെറ്റ് വർക്കുകളെ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന മഹാനെറ്റ് വർക്കിനെയും അവ നൽകുന്ന വിവിധ സൗകര്യങ്ങളെയും പൊതുവായി ഇൻഡ്രനെറ്റ് എന്നു വിജിക്കുന്നു. പാക്കറ്റ് സ്വിച്ചിങ് അടിസ്ഥാനമാക്കിയ ‘ഇൻഡ്രനെറ്റ് പ്രോട്ടോക്കോൾ’ എന്ന വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയാണ് ഇൻഡ്രനെറ്റിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ സേവ നങ്ങളായ വേദിയും വെബ്ബും വെബ്ബും, പിയർ റൂ പിയർ നെറ്റ് വർക്ക്, ചാറ്റ്, ഇലക്ട്രോണിക് മെഡിൽ, ഓൺലൈൻ ഗയിമിങ്, വാർത്താ സർവ്വീസുകൾ, തുടങ്ങിയവ ഇൻഡ്രനെറ്റ് സേവനങ്ങളിൽപ്പെടുന്നു.

വേദിയും വെബ്ബും വെബ് (www) ഇൻഡ്രനെറ്റിന്റെ പര്യായമാണെന്ന് പൊതുവെ കരുതാറുണ്ട്. ഇൻഡ്രനെറ്റ് എന്നാൽ പരസ്പരം ബന്ധ പ്രേടുത്തിയിരിക്കുന്ന കമ്പ്യൂട്ടർ ശ്രൂവലകളുടെ ഒരു കൂട്ടമാണ്. ലെഡി ഫോൺ ലൈനുകൾ, ഐപ്പിട്ടീകൾ, ഹെബ്രൂകൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഉപഗ്രഹ - വയർലൈസ് സംവിധാനം എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചാണ് കമ്പ്യൂട്ടുകൾ തമിലും കമ്പ്യൂട്ടർ ശ്രൂവലകൾ തമിലും ബന്ധപ്രേടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ വേദിയും വെബ്ബും വെബ്ബും എന്നു പറയുന്നത് പരസ്പരം ബന്ധപ്രേടുത്തിയിട്ടുള്ള രേഖകളുടെ ഒരു കൂട്ടമാണ്. ഹൈപ്പർ ലിങ്കുകളും, യൂണിഫോം റിസോഴ്സ് എഡിസന്റീഫ യർ (യു.ആർ.എ) കളും ഉപയോഗിച്ചാണ് വേദിയും വെബ്ബും വെബ്ബിലെ രേഖകൾ പരസ്പരം ബന്ധപ്രേടുത്തിയിരിക്കുന്നതും തിരിച്ചറിയുന്നതും. രേഖകൾ എന്നു പറയുന്നത് ഡിജിറ്റൽ മാധ്യമത്തിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ, ആനുകാലികങ്ങൾ, എഴുത്തുകൾ, പടങ്ങൾ, ചാപ്പിത്തങ്ങൾ, ശബ്ദങ്ങൾ, എച്ച്.റി.എ.എൽ, താളുകൾ, പ്രോഗ്രാമുകൾ, ഇങ്ങനെ എന്നുമാണോ. പല സ്ഥലങ്ങളിലായി നിരവധി കമ്പ്യൂട്ടുകളിൽ കിടക്കുന്ന ഇവ ഹൈപ്പർ ടെക്നോളജീ രേഖകൾ ഇൻഡ്രനെറ്റ് ശ്രൂവല വഴിയാണ് പരസ്പരം ബന്ധപ്രേടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഇൻഡ്രനെറ്റുവഴി ഇവ കാണാനും ഉപയോഗിക്കുവാനും സാധിക്കും

ഒരു ഇൻ്റർനെറ്റ് ഉപയോകതാവിന് വേൾഡ് വൈഡ് വെബ്മീലുള്ള എത്തെങ്കിലും ഒരു രേഖ വേണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ബേഹസറിലുടെ രേഖയുടെ വെബ്സ് അധികാരി നൽകുന്നേം ഇൻ്റർനെറ്റിൽ പല സ്ഥലങ്ങൾ ജീലായി വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന ദേശാനേകൾ നെയിം സിസ്റ്റിം (Domain Name System or DNS) എന്ന വിവര ശേഖരത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ രേഖ സുക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന സെർവീസിന്റെ ഐ.പി. വിലാസം കണക്കിട്ടിച്ചതിനു ശേഷം സെർവീസിൽ നിന്നും നമുക്ക് ആവശ്യമുള്ള രേഖ ലഭിക്കാൻ സംവിധാനമുണ്ടാക്കുന്നു.

‘ടിം ബൈർഡേൻസ് ലീ’ എന്ന ഗവേഷകനാണ് CERN എന്ന പേരുള്ള യൂറോപ്പൻ നൃക്കിയർ ഗവേഷണ സംഘടനയിൽ പേരിലെ വെബ്സ് വെബ്മീറ്റ് ഹോതുവായ ഫൈപ്പറ്ററോക്സ് എന്ന തത്ത്വം നിർദ്ദേശിച്ചത്. ഗവേഷകർക്കിടയിൽ എളുപ്പത്തിൽ വിവരങ്ങൾ കൈമാറാനുള്ള പദ്ധതിയായാണ് അദ്ദേഹം ഇത് മുന്നോട്ട് വച്ചത്. തുടർന്ന് പേരിലെ വെബ്സ് വെബ്സ് വെബ്സ് കൺസോർഷ്യൂ (World Wide Web Consortium or W3C) എന്ന സംഘടന സ്ഥാപിച്ചു. വെബ്മീറ്റ് പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും മുന്നോട്ട് വയ്ക്കുകയും അവ പ്രാവർത്തികമാക്കുകയുമാണ് ഈ സംഘടനയുടെ ലക്ഷ്യം. സമാന ലക്ഷ്യങ്ങളുള്ള വിവിധ കമ്പനികളാണ് ഈ സംഘടനയിലെ അംഗങ്ങൾ. ലൈബ്രറി സേവന തത്തിന് ഇന്ന് ഏറ്റവും അത്യാവശ്യമായ ഒരു സൗകര്യമാണ് നല്ല വേഗതയുള്ള ഇൻ്റർനെറ്റ് കണക്കൾ. ഒരേ സമയം എത്ര ഉപയോകതാക്കൾ ഇൻ്റർനെറ്റ് ഉപയോഗിയ്ക്കാനുണ്ടാവും എന്നതിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ആവശ്യമുള്ള കണക്കൾ വേഗത നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്.

ലൈബ്രറിയിലെ കമ്പ്യൂട്ടർവർക്കരണവും വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ അധികാരിക്കരിക്കുന്നതുമായ സേവനങ്ങളും കാലാലട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങളാണ്. എന്നാൽ ഇവ പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തണമെങ്കിൽ മറ്റ് പല തിനുമൊപ്പം ലൈബ്രറിയിന്റെ താല്പര്യം, സാങ്കേതിക മികവ്, കാര്യശേഷി, അർപ്പണ മനോഭാവം തുടങ്ങിയവ വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്.

പ്രാദേശിക ലൈബ്രെറികളുടെ ആധുനികവൽക്കരണം

ഗ്രന്ഥശാല എന്നത് ഒരു സർവ്വകലാശാലയുടെ

ഹൃദയം പോലെയാണ്

- ചാർസ് W എലിയർ

പബ്ലിക് ലൈബ്രെറി വിഭാഗത്തിൽ വരുന്ന പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പൽ, കോർപ്പറേഷൻ ലൈബ്രെറികളുടെ നടത്തിപ്പിൽ ഏതൊക്കെ വിഭാഗങ്ങളിൽ, ഏതൊക്കെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ആധുനിക മാനേജ്മെന്റ് രീതികളുടെ സഹായത്തോടെ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി സുഗമമായ പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവയ്ക്കാം എന്നാലോചിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ലൈബ്രെറികളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആധുനിക വൽക്കരണമെന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് അവയുടെ പ്രവൃത്തി ലക്ഷ്യങ്ങൾ, മികവാർന്ന രീതിയിൽ പൊതുജനങ്ങളിലെത്തിക്കുക എന്നതാണ്. ആയതിന് മാനേജ്മെന്റിന്റെ അടിസ്ഥാന ഘടകങ്ങളായ Planning, Organizing, , Reporting, Budgeting തുടങ്ങിയവ ലൈബ്രെറി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രയോഗിച്ച് ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിന് സഹായകമാകും.

- ❖ ലൈബ്രെറിയുടെ പൊതുലക്ഷ്യങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായിട്ടുള്ള വിഭവങ്ങൾ (റിസോഴ്സസ്) ഏതൊക്കെ?
- ❖ റിസോഴ്സുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതെങ്കിനെ ?
- ❖ ലൈബ്രെറി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏതെല്ലാം വിഭാഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തണം ?
- ❖ ലൈബ്രെറി പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ സാമൂഹിക പ്രതിബന്ധത്തെ എങ്ങിനെ ഉറപ്പാക്കാം ?

ലൈബേറി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കാലാനുസ്യതമായി വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട് പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള കഴിവ്, അതിനോടുള്ള മനോഭാവം, സന്നദ്ധത തുടങ്ങിയവ പ്രധാനമായും മുൻകൂട്ടി കാണേണ്ട വസ്തുതകളാണ്. പ്രാദേശിക ലൈബേറികൾ ആയതിനാൽ സാമൂഹിക പ്രതിബാധത ഏറ്റവും പ്രധാനമായെന്നൊരു കാണേണ്ടത്.

5.1. മാനേജ്മെന്റ് ഘടകങ്ങൾ

5.1.1. ആസൃതണം (Planning)

വ്യക്തമായ ലക്ഷ്യവും ദിർഘവീക്ഷണവും കാഴ്ചപ്പാടുകളും ലൈബേറികൾക്ക് വേണം. ഫലങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും നേടുന്നതിന് ‘നല്ല ആസൃതണം’ ഉറപ്പാക്കണം. ആസൃതണം എന്നത് ലൈബേറിയുടെ സമഗ്രമേഖലകളിലും ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഒന്നാണ്. അതായത്;

- ലൈബേറി കെട്ടിടം
- ലൈബേറി ഫർണിച്ചർ
- ലൈബേറി റിസോഴ്സ് (മനുഷ്യവിഭാഗം, വിജ്ഞാന വിഭാഗം)
- ലൈബേറി റികാർഡ്യൂകൾ
- ലൈബേറി ഉപയോകതാകൾ
- ലൈബേറി പ്രവർത്തനങ്ങൾ/ സേവനങ്ങൾ (ലൈബേറിയിലെ വിവിധ ജോലികളും സേവനങ്ങളും)
- ഇൻഫർമേഷൻ കമ്യൂണിക്കേഷൻ ടെക്നോളജിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ആധുനിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- ലൈബേറിയുടെ തുടർവ്വാപന (അനുബന്ധ) പ്രവർത്തനങ്ങൾ

മേൽ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളെല്ലാം പരിഗണിച്ചാവണം പ്രാദേശിക ലൈബേറിയിൽ ആസൃതണം നടപ്പിലാക്കേണ്ടത്.

5.1.2. ഏകോപനം (Organizing)

പ്രാദേശികലൈബേറികളിൽ ഏകോപനം എന്ന മാനേജ്മെന്റ് തത്ത്വം വളരെയധികം പ്രധാനമർഹിക്കുന്നു. ലൈബേറികൾക്ക് സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക-രാഷ്ട്രീയ പരമായി ബാഹ്യലോകവുമായിട്ടുള്ള ഇടപെടലുകൾ ഉണ്ടാകുന്നതിനും ലൈബേറി പ്രവർത്തനങ്ങൾ സാമൂഹ്യവൽക്കരിക്കൽ, ലൈബേറി ബന്ധങ്ങൾ ഉറപ്പിക്കൽ എന്നിവയിലൂടെ പൊതുലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് സമീപിക്കുന്നതിനും ഏകോപനത്തിലൂടെ സാമ്പത്തികമാകുന്നു.

5.1.3. റിപ്പോർട്ടിംഗ് (Reporting)

അതാര് പ്രാദേശിക ഗവൺമെന്റുകൾ ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഡോക്യുമെന്റ് ചെയ്തൽ, റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സുക്ഷിക്കൽ, ആയ തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണം, പ്രോഗ്രാം റിപ്പോർട്ടിംഗ്, വാർത്തകൾ നൽകൽ തുടങ്ങിയവ നടത്തുന്നത് ഒരു നല്ല പണ്ഡിക റിലേഷൻ പ്രവർത്തനവും ഭാവിയിലേക്കുള്ള ഒരു വഴികാടിയും ആയിരിക്കും.

5.1.4. ബജറ്റിംഗ് (Budgeting)

എത്രാരു സ്ഥാപനമോ, സംരഭമോ അതിന്റെ സാമ്പത്തിക ലഭ്യത, വിനിയോഗം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രാദേശിക ലൈബ്രേറികൾ പദ്ധതികൾക്കും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും വേണ്ടി ലൈബ്രേറി ബവ്യജ്ഞർ തയ്യാറാക്കുന്നത് നല്ലതാണ്. ലൈബ്രേറി വികസനത്തിനു വേണ്ടി കൂടുതൽ ഫണ്ട് അനുവദിച്ചു കിട്ടുന്നതിനുവേണ്ടി ലൈബ്രേറി റിയൻ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികളെ ലൈബ്രേറി പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കു റിച്ചും, അതിന്റെ ആവശ്യകതയെക്കുറിച്ചും, ലൈബ്രേറി ഫണ്ട്, വിവിധ ശ്രാംകൾ തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ചും, കിട്ടിയ ഫണ്ടുകൾ നല്ല രീതിയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ബോധ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

5.2. ലൈബ്രേറി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ വിലയിരുത്തൽ

ലൈബ്രേറി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ശക്തിയും ദൗർഖ്യവും അവ സരങ്ങളും മികവും പരിമിതികളും സാഖ്യതകളും ഭീഷണികളും (SWOT- Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) കണ്ണെത്തുക. SWOT Analysis അനുസരിച്ച് ലൈബ്രേറിയുടെ വിവിധ പ്രവർത്തന വിഭാഗങ്ങളിൽ വരുന്ന മികവ്, പരിമിതികൾ, ഭീഷണികൾ എന്നിവ മനസ്സിലാക്കാനും അതനുസരിച്ച് എന്നൊക്കെ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടതുണ്ടാണ് ചിന്തിക്കാനും ദീർഘ വീക്ഷണത്തോടുകൂടി ആസൃതണം ചെയ്ത് മാറ്റങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനും കഴിയും.

ലൈബ്രേറിയിൽ എവിടെയോകെ SWOT Analysis നടത്താം?

- ലൈബ്രേറി ഭരണ സംവിധാനം
- ലൈബ്രേറി ബിൽഡിംഗ്
- ലൈബ്രേറി റിസോഴ്സസ്, മനുഷ്യവിഭാഗം, വിജ്ഞാനവിഭാഗൾ

- ലൈബ്രേറി പുസ്തക സമാഹരണം
 - ലൈബ്രേറി ഉപയോകതാക്കൾ
 - ലൈബ്രേറി സേവനങ്ങൾ / വിഭാഗങ്ങൾ

5.3. ലൈബ്രറി കമ്മിററികൾ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମମାଯ ଲେଖବେଳି ରଣେସଂବିଧାନତିକ୍ ସ୍ଵପ୍ନଜଳିମାଯ ଏରୁ ଲେଖବେଳି ମାନେଜମେନ୍ଟ୍ କମ୍ମିଟୀ ଉଣିବାବଳାଂ. ମାତୃକାପରମାଯ ଏରୁ କମ୍ମିଟୀରୁ ଏହାକାର ଚାପରେ କୋଟକୁଣ୍ଡାଳା.

ഭാരവാഹികൾ:

- ചെയർപേഴ്സൺ : ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിദ്ധിക്ക്/ മുനിസിപ്പൽ ചെയർമാൻ കോർപ്പറേഷൻ മേധർ
 - വൈസ് ചെയർ പേഴ്സൺ : വിദ്യാഭ്യാസ-ആരോഗ്യസ്ഥാന ഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ
 - കണ്ട്വീനർ : ഒലങ്ങേബുറിയൻ

ଅବ୍ୟାକ୍ଷମିତି

- ബന്ധപ്പെട്ട പ്രാദേശിക ഭരണ അംഗങ്ങളിൽ നിന്നും നോമിനേറ്റ് ചെയ്യപ്പെട്ട 4 അംഗങ്ങൾ

- ബന്ധപ്പെട്ട വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് ചെയർപേഴ്സൺ, കൺവീനർ
- ലൈബറി അംഗങ്ങളിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 4 അംഗങ്ങൾ
- വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് നോമിനേറ്റ് ചെയ്യുന്ന 2 അംഗങ്ങൾ, സാക്ഷരതാ പ്രേരകമാർ, യൂത്ത് കോ-ഓർഡിനേറ്റർ, കുടുംബഗ്രൗണ്ടിംഗ്. (അംഗങ്ങളിൽ വന്നിൽ, പട്ടികജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗ പ്രാധിനിത്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം).
- ലൈബറി കമ്മിറ്റി തീരുമാനങ്ങൾ (വിദ്യാഭ്യാസ-ആരോഗ്യ സ്ഥിരം സമിതിയിലും പഞ്ചായത്ത് സമിതിയിലും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം.

ജനാധിപത്യരീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രാദേശിക ഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ ഘടകമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടി വരുന്ന ലൈബറികളിൽ ബൈലോകൾക്കനുസൃതമായിട്ടുള്ള ലൈബറി കമ്മിറ്റി ഭരണ സംവിധാനം ആവശ്യമാണ്. നല്ല ഭരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായിട്ടുള്ള ലൈബറി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറികളിൽ ജനകീയ പക്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി ഒരു സപ്പോർട്ട് റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് എന്ന നിലയിൽ വ്യത്യസ്ഥ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ പ്രാധിനിത്യം ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു ഭരണ സമിതിയും, റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പും, ലൈബറിയനും ചേർന്നാണ് ലൈബറിയിൽ സംബന്ധം (Good Governance) ഉറപ്പാക്കേണ്ടത്.

ലൈബറി ഭരണ പ്രവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നപ്രക്രിയകൾ നടക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

- 1) ലൈബറി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി എല്ലാ മാസങ്ങളിലും ചേരുക
- 2) കമ്മിറ്റി തീരുമാനങ്ങൾ പഞ്ചായത്ത് മുൻപാകെ സമർപ്പിക്കുക
- 3) പ്രതിമാസ അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കി പഞ്ചായത്തിന് സമർപ്പിക്കുക
- 4) വാർഷിക കണക്കെടുപ്പുകളും വാർഷിക റിപ്പോർട്ടും തയ്യാറാക്കുക

ലൈബ്രെറി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റി പദ്ധതികൾ രൂപീകരിക്കുകയും പഠായത്ത് പദ്ധതി ആസൃതണ നിർവ്വഹണ കമ്മിറ്റികളിൽ അവ തരിപ്പിക്കുകയും ശ്രാമസംക്ഷിപ്തിൽ ചർച്ചകൾ വിഷയമാക്കുകയും ചെയ്യണം.

5.4. പ്രാദേശിക ലൈബ്രെറികളുടെ നേര് വർക്കിംഗ്

വിജ്ഞാനം വ്യക്തിയുടെയും സമൂഹത്തിന്റെയും ജീവിതത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്ന പ്രധാന ശക്തിയാണ്. വിജ്ഞാനത്തിന്റെ ലഭ്യത നഗരങ്ങളിലും ശ്രാമങ്ങളിലും ഒരുപോലെയല്ല. ഇതിനെ വിജ്ഞാന തത്തിന്റെ വിടവ് (digital divide) എന്നു വിളിക്കാം. സത്യത്തിൽ ഇതാരു വലിയ വികസന പ്രശ്നമാണ്. ശരിയായ അറിവ് കൂട്ടു സമയത്ത് ലഭിക്കുന്നത്, അവസരങ്ങളെ ശരിയായ രീതിയിൽ വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് ഓരാളേ പ്രാപ്തനാക്കും. വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിൽ, കൂഷി തുടങ്ങി ഏതുമേഖലയിലും വിജ്ഞാന വിടവ് സുപ്പിക്കുന്ന ഇതു അസന്തുലിതാവസ്ഥ കാണാം. ഓരോ മേഖലയിലേയും പ്രാദേശിക സർക്കാറിനു കീഴിലുള്ള ലൈബ്രെറികളെ അതാത് പ്രദേശ തത്തിലെ ആധുനിക വിജ്ഞാന വിനിയോഗ കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റുകയും കമ്പ്യൂട്ടർ, കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ടെക്നോളജി മുഖ്യമായി ബന്ധപ്പിക്കുകയും ചെയ്താൽ എവിടെയിരുന്നാലും ഏതു സമയത്തും അവ ശ്രദ്ധിക്കു വിവര വിജ്ഞാനങ്ങൾ വിരൽത്തുവിൽ എന്ന സാഹചര്യം നിലവിൽ വരും.

ലൈബ്രെറി നേര് വർക്കിംഗിന്റെ മുന്നോടിയായി നിലവിലുള്ള ലൈബ്രെറികളുടെ വിവരങ്ങേബരണം, ഭൗതിക സഹകര്യങ്ങൾ, ലൈബ്രെറിയൻമാരുടെ അറിവ് എന്നിവയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തേണ്ടിയിൽക്കുന്നു. ലൈബ്രെറി ശാസ്ത്രത്തിൽ യോഗ്യതയുള്ളവരായിരിക്കണം ലൈബ്രെറി മാനേജർമാർ. പുതിയ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ടെക്നോളജിയുമായി ഇടപഴകാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ വിവിധ ശില്പശാലകളിലും ടെക്നോളജികളിലും അവരുടെ കമ്പ്യൂട്ടർ, കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ റംഗത്തുള്ള സാങ്കേതിക പരിജ്ഞാനം വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതും അത്യാവശ്യമാണ്.

വ്യത്തിയുള്ളതും സഹകര്യമുള്ളതുമായ വായനമുറി, കുടിവെള്ളം, ദോയ്യലറ്റ് തുടങ്ങിയ ഭൗതിക സഹകര്യങ്ങളും വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ലൈബ്രെറിയന്നും വായനക്കാർക്കും അത്യാവശ്യത്തിനു വേണ്ടതായ കമ്പ്യൂട്ടറുകളും അനുയോജ്യമായ ലൈബ്രെറി

മാനേജ്മെന്റ് സോഫ്റ്റ് വെയറും അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങളിൽപ്പെട്ടുന്നു.

ദേശീയ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാദേശിക വായനശാലകളെ ശുംഭലകൾ വഴി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2012 തോം നാഷണൽ സോള്യൂഷൻ കമ്മീഷൻ സാമ്പർക്കാരിക, പിരുമ്പാലൂസ്, മാനവവിക സന്ന ശേഷി വകുപ്പുകളുടെയും പഞ്ചായത്തീരാജ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുമീറ്റിന്റെ സഹകരണത്തോടെ നാഷണൽ മിഷൻ ഓൺലൈൻ ബേബിസ് സ്ഥാപിക്കുകയും ഒപ്പതിനായിരം ഗ്രാമീണ ലൈബ്രെറികളെ സ്ഥാപിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ആയിരം കോടിയുടെ പ്രോജക്ട് വിഭാഗം ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് കീഴിലുള്ള തിരഞ്ഞെടുത്ത ലൈബ്രെറികളെ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഈ ശുംഭലയ്ക്ക് കീഴിൽ കൊണ്ടുവരാൻ സാധിച്ചാൽ തീർച്ചയായും കേരളത്തിലെ വിജ്ഞാന സമൂഹത്തിലേക്ക് അതോടു മുതൽക്കുടായിരിക്കും.

അരനുബന്ധം

അനുബന്ധം 1

1.1 ശ്രാമപണ്വായത്തിന്റെ ചുമതലകൾ

എ. അനിവാര്യ ചുമതലകൾ

1. കെട്ടിടനിർമ്മാണം നിയന്ത്രിക്കുക.
2. പൊതുസ്ഥലത്ത് കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെടാതെ സംരക്ഷിക്കുക.
3. പരമാഗത കുടിവെള്ള ഭ്രാതര്ലുകൾ സംരക്ഷിക്കുക.
4. കുളങ്ങളും മറ്റ് ജലസംരംഭങ്ങികളും സംരക്ഷിക്കുക
5. ശ്രാമപണ്വായത്തിന്റെ ചുമതലയിലുള്ള ജലമാർഗ്ഗങ്ങളും കനാലുകളും പരിരക്ഷിക്കുക.
6. വരമാലിന്യുങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും കയാഴിയുകയും ചെയ്യുക. ദ്വീപാലിന്യും നീകൾ ചെയ്യുന്നത് കുമീകരിക്കുക.
7. പേരാർമ്മുലമുണ്ടാകുന്ന വെള്ളം ഒഴുക്കിക്കൊള്ളുക.
8. പരിസ്ഥിതി ആരോഗ്യരക്ഷകമാക്കി സംരക്ഷിക്കുക.
9. പൊതുമാർക്കറ്റുകൾ പരിപാലിക്കുക.
10. സാംകുമിക രോഗവാഹികളെ നിയന്ത്രിക്കുക.
11. മൃഗങ്ങളുടെ കഷാപ്പ്, മാംസം, മൽസ്യം, എളുപ്പത്തിൽ കേടുവരുന്ന മറ്റ് കേഷ്യവസ്തുകൾ എന്നിവയുടെ വിൽപ്പന മുതലായവ നിയന്ത്രിക്കുക.
12. ക്ഷേണശാലകളെ നിയന്ത്രിക്കുക.
13. ക്ഷേണത്തിൽ മായം ചേർക്കുന്നത് തടയുക.
14. രോധുകളും മറ്റും പൊതുമുതലുകളും സംരക്ഷിക്കുക.
15. തെരുവുവിളക്കുകൾ കത്തിക്കുകയും അവയെ പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
16. രോഗപ്രതിരോധ നടപടികൾ സ്ഥിക്കരിക്കുക.
17. രോഗപ്രതിരോധത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനുമായി ദേശീയ തലത്തിലും സംസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള തന്ത്രങ്ങളും പരിപാടികളും ഫലപ്രദമായി നടപ്പിക്കുക.
18. ശവപ്പറിവുകളും ശ്രമാനങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.

19. അപകടകരവും അസഹ്യകരവുമായ വ്യപാരങ്ങൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുക.
20. ജനനവും മരണവും രജിസ്റ്ററിൽ ചെയ്യുക.
21. കുളികടവുകളും അലക്ട്രോകടവുകളും സ്ഥാപിക്കുക.
22. കടത്തുകൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
23. വാഹനങ്ങൾ പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള താവളങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
24. ധാരകകാർക്കായി വെയിറ്റിംഗ് ഷൈഡീകൾ നിർമ്മിക്കുക.
25. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മുത്രപ്പുരയും കക്കുസും കുളിസ്ഥലങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക.
26. മേളകളുടെയും ഉത്സവങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ് കുമോക്കിക്കുക.
27. വളർത്തുനായ്ക്കൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുകയും അലങ്കുനടക്കുന്ന നായ്ക്കളെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.

ബി. പൊതുവായ ചുമതലകൾ

1. ആവശ്യ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ശേഖരിക്കുകയും കാലാനുസ്യ തമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. സ്വാശ്രയ പ്രവർത്തകരെ സംഘടിപ്പിക്കുകയും കൂട്ടായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭാഗഭക്കുകളാക്കുകയും ചെയ്യുക.
3. മിത്വധ്യം ശീലിക്കുന്നതിന് പ്രചാരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
4. മദ്ധ്യപാഠം, മയക്കുമരുന്നുകളുടെ ഉപയോഗം സ്ത്രീയനം, സ്ത്രീകളേയും കൂട്ടികളേയും പീഡിപ്പിക്കൽ തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനെ ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക.
5. വികസനത്തിന്റെ എല്ലാ ഐട്ടങ്ങളിലും പരമാവധി ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
6. പ്രകൃതിക്കേഷാഭങ്ങളുണ്ടാകുമ്പോൾ ദുരിതാശാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
7. പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണം നടത്തുകയും അതിന്റെ ഉന്നമനത്തിനായി പ്രദേശിക പ്രവർത്തന പരിപാടികൾ ഫേരുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുക.
8. സഹകരണ മേഖല വികസിപ്പിക്കുക.
9. സാമൂദായിക ഐക്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.

10. വികസനാവധ്യങ്ങൾക്ക് ഭൂമി സഹജന്യമായി വിച്ചുകൊടുക്കുന്നതുശ്രദ്ധപ്പെട്ട പണമായോ വസ്തുകളായോ പ്രാദേശികമായി വിവരസമാഹരണം നടത്തുക.
11. ഭൂർബലവിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നിയമ ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക
12. സാമ്പത്തിക കൂറ്റങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രചാരണം നടത്തുക
13. പാവപ്പെട്ടവരെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് അയൽക്കൂടങ്ങളും സ്വാശ്രയ സംഘങ്ങളും രൂപീകരിക്കുക.
14. പാരധിനമന്ത്രപ്പറ്റി ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക.

സി. മേഖാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചുമതലകൾ

I കൃഷി.

1. തരിശുഭൂമികളും പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളും കൃഷിചെയ്യുക.
2. ഭൂമിയുടെ പരമാവധി ഉപയോഗം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
3. മൺസൂൺ സംരക്ഷണം
4. ജൈവവള്ളൂർപ്പാദനം
5. തവാരണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക.
6. സഹകരണ കൂട്ടുകൃഷി സമ്പദായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
7. കൃഷിക്കാർക്കിടയിൽ സ്വാശ്രയ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുക.
8. ഉദ്യാന കൃഷിയും പച്ചക്കറി കൃഷിയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
9. കാലിത്തീറ്റ വിള വികസനം
10. സസ്യ സംരക്ഷണം
11. വിത്തുൽപ്പാദനം
12. കൃഷിയിടങ്ങളുടെ യന്ത്രവൽക്കരണം
13. കൃഷിവെനുകളുടെ നടത്തിപ്പ്

II മുഖ്യസംരക്ഷണവും ക്ഷീരോൽപ്പാദനവും

1. കനുകാലി വികസന പരിപാടികൾ
2. ക്ഷീരോല്ലപാദനം
3. കോഴി, തേനീച്ചു, പന്നി, ആട്, മുയൽ തുംബ വളർത്തുക.
4. മുഖാശുപത്രികൾ നടത്തുക.
5. ഐ.സി.ഡി.പി ഉപകേന്ദ്രങ്ങൾ നടത്തുക.
6. മുഖങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രതിരോധ ആരോഗ്യപരിപാടികൾ

- 7 മുഗങ്ങളോടുള്ള കൂരത തന്ത്യുക.
- 8 പ്രത്യുൾപാരനകഷമതാ വികസന പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക.
- 9 മുഗജന്മായ രോഗങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുക.

III ചെറുകിട ജലസേചനം

1. ഒരു ശ്രാമപദ്ധതിയിൽ പ്രദേശത്തിനകതൽ വരുന്ന എല്ലാ ചെറുകിട ജലസേചനപദ്ധതികളും പരിപാലിക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. എല്ലാ സുകഷമ ജലസേചനപദ്ധതികളും നടപ്പാക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
3. ജലസംരക്ഷണം പ്രാവർത്തികമാക്കുക.

IV മത്സ്യബന്ധനം

1. കൂളത്തിലെ മത്സ്യ സമ്പത്തിന്റെ വികസനവും ശുദ്ധജലത്തിലേയും കഷാരജലത്തിലേയും മീൻ വളർത്തലും സമുദ്രവിഭവ വികസനവും നടപ്പാക്കുക.
2. മത്സ്യകൂൺതുണ്ടാള്ളുടെ ഉൽപ്പാദനവും വിതരണവും വികസിപ്പിക്കുക.
3. മീൻപ്പിടിത്തത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുക.
4. മത്സ്യത്താഴിലാളി കുടുംബങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ അടിസ്ഥാന സഹകരണങ്ങൾ നൽകുക.
5. മത്സ്യവിപണനത്തിനുള്ള സഹായം നൽകുക.
6. മത്സ്യത്താഴിലാളി കേഷമപദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.

V സാമൂഹ്യവനവൽക്കരണം

1. കാലിത്തീറ്റയ്ക്കോ വിറകിനോ വേണ്ടിയുള്ള വൃക്ഷങ്ങളും ഫലവ്ಯക്ഷങ്ങളും നടപ്പാക്കുക.
2. വൃക്ഷം നടപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി ബോധവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിനുമായി പ്രചരണങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
3. പാഴ്ഭൂമിയെ വനവൽക്കരിക്കുക.

VI ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ

1. കുടിൽ-ശ്രാമീൻ വ്യവസായങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
2. കൈത്തോഴിലുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
3. പരമ്പരാഗതവും ചെറുതുമായ വ്യവസായങ്ങളെ വികസിപ്പിക്കുക.

VII വെന്നിർമ്മാണം

1. വെന്നരഹിതരെയും പുറപ്പോകൾ നിവാസികളെയും കണ്ണടത്തി വെന്ന നിർമ്മാണത്തിനായി ഭൂമിയും വെന്നങ്ങളും നൽകുക.
2. ശ്രാമീൻ വെന്നനിർമ്മാണ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
3. അധ്യേക്ഷനങ്ങളുടെ ഉല്പാരണ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക

VIII ജലവിതരണം

1. ഒരു ശ്രാമപഞ്ചായത്തിനകത്തുള്ള ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ്
2. ഒരു ശ്രാമപഞ്ചായത്തിനകത്തുള്ള ജലവിതരണപദ്ധതികൾ സംവിധാ നബൃദ്ധത്തുക.

IX വിദ്യുച്ചക്തിയും ഉളർജ്ജവും

1. നിരത്തുകളിൽ വിളക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. ജൈവവാതകത്തിന്റെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

X വിദ്യുദ്ധാസം

1. സർക്കാർ പ്രീപ്പേമറി സ്കൂളുകളുടെയും പ്രേമറി സ്കൂളുകളുടെയും നടത്തിപ്പ്.
2. സാക്ഷരതാ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക.
3. വായനശാലകളുടെയും ശ്രദ്ധശാലകളുടെയും നടത്തിപ്പും പ്രോത്സാഹനവും.

XI പൊതുമരാമത്ത്

1. ഒരു ശ്രാമപഞ്ചായത്തിനുള്ളിലെ ശ്രാമീൻ രോധുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. സർക്കാരിൽ നിന്നും കൈമാറ്റം ചെയ്ത് കിട്ടിയതുശ്രദ്ധപ്പെട്ട ഉള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള കെട്ടിട നിർമ്മാണം നടത്തുക.

XII പൊതുജനാരാധ്യവും ശുചികരണവും

1. ഡിസ്പേൻസറികളും പ്രാധാന്യക്കേന്നങ്ങളും ഉപകേന്നങ്ങളും (എല്ലാത്തരം ചികിത്സാ സ്വന്ദര്ധങ്ങളിലും പെടുന്നവ) നടത്തുക.
2. മാതൃശ്രിശ്രൂക്കേഷ്മ കേന്നങ്ങൾ നടത്തുക.
3. രോഗവിമുക്തിയും മറ്റ് പ്രതിരോധനകപടികളും നടത്തുക.

- കുടുംബക്കേഷ്മ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക.
- ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക.

XIII സാമുഹ്യക്കേഷ്മം

- അക്കണവാടികൾ നടത്തുക.
- അഗതികൾക്കും വിധവകൾക്കും വികലാംഗൾക്കും കർഷക തൊഴി ലാളികൾക്കുമുള്ള പെൻഷൻ അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
- തൊഴിലില്ലായ്മവേതനം അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
- വിധവകളുടെ പെൺമകളുടെ വിവാഹത്തിന് ധനസഹായം അനുവദിക്കുക.
- ദരിദ്ര വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ശുപ്പ് ഇൻഷ്യറിംഗ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക.

XIV ഭാരിദ്ര നിർമ്മാർജ്ജനം

- ദരിദ്രരെ കണ്ണഡത്തുക
- പാവപ്പെട്ടവർക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് സ്ത്രീകൾക്ക് സ്വയംതൊഴിലും ശുപ്പ് എംപ്ലോയ്മെന്റും പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
- പാവപ്പെട്ടവർക്ക്, തുടർച്ചയായി മെച്ചം കിട്ടതക്കേ തരത്തിൽ സാമുഹ്യ ആസ്ഥികൾ ഉണ്ടാക്കുക.

XV പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം

- എസ്.സി.പി., റി.എസ്.പി. ഇവയുടെ കീഴിൽ ഗുണന്വേക്താക്കലെ ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
- പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നഷ്ടസി സ്കൂളുകൾ നടത്തുക
- പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എർപ്പെടുത്തുക.
- പട്ടികജാതി -പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സഹായം നൽകുക.
- പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ വിവേചനാധികാരികൾ സഹായം നൽകുക.

XVI കായികവിനോദവും സാമ്പകാരിക കാര്യങ്ങളും

- കളിസ്ഥലങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക.
- സാമ്പകാരിക നിലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കൽ

XVII പൊതുവിതരണസ്വന്ധായത്തിനെതിരെയുള്ള പരാതികൾ പരിശോധിക്കുകയും

1. പൊതുവിതരണസ്വന്ധായത്തിനെതിരെയുള്ള പരാതികൾ പരിശോധിക്കുകയും നിവാരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. അളവുതുക്കങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച കുറ്റങ്ങൾക്കെതിരായി പ്രചാരണം സംഘടിപ്പിക്കുക.
3. രേഷൻകടകളുടെയും മാവേലി റോറുകളുടെയും നീതിറോറുകളുടെയും മറ്റ് പൊതുവിതരണ സ്വന്ധായങ്ങളുടെയും പൊതുവായ മേൽനോട്ടവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും, ആവശ്യമെങ്കിൽ പുതിയ പൊതുവിതരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യുക.

XVIII പ്രകൃതിക്കോഡ് ദുരിതാശാസനം

1. ദുരിതാശാസന കേന്ദ്രങ്ങൾ പരിപാലിക്കുക.
2. പ്രകൃതിക്കോഡാവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പണികൾ നടത്തുക ആസ്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്ന ജോലി അത്തുപയായത്തുകൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

XIX സഹകരണം

1. ശ്രാമപഞ്ചായത്ത് അതിർത്തിക്കുള്ളിൽ സഹകരണസംഘങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
2. നിലവിലുള്ള സഹകരണസ്ഥാപനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.

1.2 മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ ചുമതലകൾ

എ) അനീവാര്യ ചുമതലകൾ

- 1 കെട്ടിട നിർമ്മാണം നിയന്ത്രിക്കുക.
- 2 പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ കൈയേറ്റു ചെയ്യപ്പെടാതെ സംരക്ഷിക്കുക.
- 3 പരാമ്പാഗത കൂട്ടിവെള്ള ഭ്രാത്രസ്ഥാപനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുക,
- 4 കൂളങ്ങളും മറ്റ് ജലസംരംഗങ്ങൾക്കും സംരക്ഷിക്കുക.
- 5 മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ അധിനന്തരയിലുള്ള ജലമാർഗ്ഗങ്ങളും കനാലുകളും പരിരക്ഷിക്കുക.
- 6 വരമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും കൈയൊഴിയുകയും ചെയ്യുക. ദ്വാരാ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നത് ക്രമീകരിക്കുക.
- 7 പേമാർ മുലമുണ്ടാകുന്ന വെള്ളം ഒഴുക്കിക്കെല്ലയുക.
- 8 പരിസ്ഥിതി ആരോഗ്യരക്ഷകമായി സംരക്ഷിക്കുക.
- 9 പൊതുമാർക്കറ്റുകൾ പരിപാലിക്കുക.
- 10 സാംക്രമിക രോഗവാഹികളെ നിയന്ത്രിക്കുക.
- 11 മൃഗങ്ങളുടെ ക്ഷണിപ്പ്, മാംസം, മത്സ്യം, എല്ലുപ്പത്തിൽ കേടുവരുന്ന മറ്റ് ക്ഷേമവസ്തുകൾ എന്നിവയുടെ വില്പന എന്നിവ നിയന്ത്രിക്കുക.
- 12 ക്ഷേമശാലകളെ നിയന്ത്രിക്കുക.
- 13 ക്ഷേമത്തിൽ മായം ചേർക്കുന്നത് തടയുക.
- 14 രോഗുകളും മറ്റ് പൊതുമുതലുകളും പരിപാലിക്കുക.
- 15 തെരുവ് വിളക്കുകൾ കത്തിക്കുകയും അവയെ പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- 16 രോഗപ്രതിരോധ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- 17 രോഗപ്രതിരോധത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനുമായി ദേശീയതലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലുള്ള തന്ത്രങ്ങളും പരിപാടികളും ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുക.
- 18 ശവപ്പിന്ധുകളും ശ്രമശാനങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- 19 അപകടകരവും അസഹനനിയവുമായ വ്യപാരങ്ങൾക്കും, വ്യവസായങ്ങൾക്കും ലൈസൻസ് നൽകുക.

- 20 ജനനവും മരണവും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക.
- 21 കൂളിക്കടവുകളും, അലക്കുകടവുകളും സ്ഥാപിക്കുക.
- 22 കടത്തുകൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- 23 വാഹനങ്ങൾ പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള താവളങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- 24 ധാരകകാർക്കായി വെയിറ്റിംഗ് ഷൈല്യുകൾ നിർമ്മിക്കുക.
- 25 പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മുതൽപ്പുരകളും കക്കുസുകളും കൂളിസ്ഥലങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക.
- 26 മേളകളുടെയും ഉത്സവങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ് ക്രമീകരിക്കുക.
- 27 വളർത്തുനായ്‌കൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുകയും അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന നായ്‌കൾക്കെല്ലാം നിരീക്ഷയും ചെയ്യുക.
- 28 ചേരിപ്പേരേശങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സഹകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- 29 നടപ്പാതയും രോഡ് മുറിച്ച് കടക്കുന്നതിനുള്ള സഹകര്യവും ഉൾപ്പെടുത്തുകളും സഹകര്യങ്ങൾ കാർണ്ണടയാത്രകാർക്കുവേണ്ടി ഏർപ്പെടുത്തുക.
- 30 ഘട്ടംഘട്ടമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി വിശദമായി നഗരാസൃതബന്ധവും പ്രവർത്തന പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുക.

ബി പൊതുവായ ചുമതലകൾ

1. അവശ്യ സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ശേഖരിക്കുകയും കാലാനുസ്പൃതമാക്കുകയും ചെയ്യുക
2. സ്വാശ്രയ പ്രവർത്തകരെ സംഘടിപ്പിക്കുകയും കുടായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഭാഗഭാക്കുകളാക്കുകയും ചെയ്യുക
3. മിതവ്യാധി ശീലപ്പിക്കുന്നത് പ്രചാരണപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുക
4. മദ്യപാനം, മയക്കുമരുന്നുകളുടെ ഉപയോഗം, സ്വത്രീയനം, സ്വത്രീകളെയും കുട്ടികളെയും പീഡിപ്പിക്കുക തുടങ്ങിയ സാമൂഹ്യ തിരുക്കൾക്കെതിരെ ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക
5. വികസനത്തിന്റെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും പരമാവധി ജനപകാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുക
6. പ്രകൃതിക്കേഷാദമുണ്ടാകുന്നേം ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക

- പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണം നടത്തുകയും അതിന്റെ ഉന്നമനത്തിനായി പ്രാദേശിക പരിപാടികൾക്ക് പ്രേരണ നൽകുകയും ചെയ്യുക
 - സഹകരണ മേഖല വികസിപ്പിക്കുക
 - സാമുദായിക ഐക്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക
 - വികസനാവഗ്യങ്ങൾക്ക് ഭൂമി സൗജന്യമായി വിട്ടുകൊടുക്കുന്ന തുർപ്പുടെ പണമായോ വസ്തുകളായോ പ്രാദേശികമായി വിഭവ സമാഹരണം നടത്തുക
 - ഭൂർബലവിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ നിയമബോധവൽക്കരണം പ്രചാരിപ്പിക്കുക
 - സാമ്പത്തിക കൂറങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രചാരണം നടത്തുക
 - പാവപ്പെട്ടവരെ കേന്ദ്രീകരിച്ച് അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും സ്വാശ്രയ സംഘ അഞ്ചും രൂപീകരിക്കുക
 - പന്ത്രയർമ്മത്തെപ്പറ്റി ബോധവൽക്കരണം നടത്തുക.
- സി. മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചുമതലകൾ

I കൃഷി

- തരിശുഭൂമികളും പ്രാന്തപ്രദേശങ്ങളും കൃഷിചെയ്യുക.
- ഭൂമിയുടെ പരമാവധി ഉപയോഗം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- മൺ സംരക്ഷണം
- ജൈവവള ഉൽപ്പാദനം
- തവാരണങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക.
- സഹകരണ കൂട്ടുകൂഷി സമ്പദായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- കൃഷികാർക്കിടയിൽ സ്വാശ്രയ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുക.
- ഉദ്യാന കൃഷിയും പച്ചകൾ കൃഷിയും പോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- കാലിത്തീറ്റ വിള വികസനം
- സസ്യ സംരക്ഷണം
- വിത്തുൽപ്പാദനം
- കൃഷിയിടങ്ങളുടെ യന്ത്രവൽക്കരണം
- കൃഷിഭവനുകളുടെ നടത്തിപ്പ്
- കാർഷിക പ്രദർശനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.

II മുഗസംരക്ഷണവും കഷീരോൽപ്പാദനവും

1. കനുകാലി വികസന പരിപാടികൾ
2. കഷീരോൽപ്പാദനം
3. കോഴി, തേനീച്ചു, പനി, ആട്, മുയൽ തുംബ വളർത്തുക.
4. മുഗാശുപത്രികൾ നടത്തുക.
5. ഐ.സി.ഡി.പി ഉപകേന്ദ്രങ്ങൾ നടത്തുക.
6. മുഗങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രതിരോധ ആരോഗ്യപരിപാടികൾ
7. മുഗങ്ങളോടുള്ള കുറത തയ്യുക.
8. പ്രത്യുല്പാദനക്ഷമതാ വികസന പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക.
9. മുഗജന്മമായ രോഗങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുക.
10. മുഗപോളിക്കീനിക്കുകളും കൃത്രിമ ബീജ സങ്കലന കേന്ദ്രങ്ങളും നടത്തുക
11. മുഗസംരക്ഷണത്തിൽ പ്രത്യേക സേവനങ്ങൾ നൽകുക
12. കനുകാലി കോഴി പ്രദർശനങ്ങൾ നടത്തുക.

III ചെറുകിട ജലസേചനം

1. ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റി പ്രദേശത്തിനുകൂടി വരുന്ന ഏല്ലാ ചെറുകിട ജലസേചനപദ്ധതികളും പരിപാലിക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. ഏല്ലാ സുക്ഷമ ജലസേചനപദ്ധതികളും നടപ്പാക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
3. ജലസംരക്ഷണം പ്രാവർത്തികമാക്കുക.

IV മത്സ്യവസ്യം

1. കുളത്തിലെ മത്സ്യ സ്വഭാവത്തിന്റെ വികസനവും ശുദ്ധജലത്തിലേയും കഷാരജലത്തിലേയും മീൻ വളർത്തലും സമുദ്രവിഭവ വികസനവും നടപ്പാക്കുക.
2. മത്സ്യകുണ്ടുങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനവും വിതരണവും വികസിപ്പിക്കുക.
3. മീൻപ്ലിടിത്തത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുക.
4. മത്സ്യത്താഴിലാളി കുടുംബങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുക.
5. മത്സ്യവിപണനത്തിനുള്ള സഹായം നൽകുക.

6. മത്സ്യത്തൊഴിലാളി കേഷമപലതികൾ നടപ്പാക്കുക.
7. പരമ്പരാഗത കടവുകൾ വികസിപ്പിക്കുക.
8. ഫിഷറീസ് സ്കൂളുകളുടെ ഭരണനിയന്ത്രണം നടത്തുക.

V സാമൂഹ്യവനവൽക്കരണം

1. കാലിത്തീറ്റയ്ക്കോ വിറകിനോ വേണ്ടിയുള്ള വൃക്ഷങ്ങളും ഫലവു കഷങ്ങളും ഉൽപ്പാടിപ്പിക്കുക.
2. വൃക്ഷം നടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി ബോധവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിനുമായി പ്രചരണങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
3. പാഴ്ഭൂമിയെ വനവൽക്കരിക്കുക.

VI ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ

1. കുടിൽ-ഗ്രാമീണ വ്യവസായങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
2. കൈത്തൊഴിലുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
3. പരമ്പരാഗതവും ചെറുതുമായ വ്യവസായങ്ങളെ വികസിപ്പിക്കുക.

VII വെന്നിർമ്മാണം

1. ഭവനരഹിതരയ്ക്കും പുറമ്പോകൾ നിവാസികളെയും കണ്ണടത്തി ഭവനനിർമ്മാണത്തിനായി ഭൂമിയും ഭവനങ്ങളും നൽകുക.
2. ഗ്രാമീണ ഭവനനിർമ്മാണ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
3. അയയ്ക്കേണ്ടങ്ങളുടെ ഉദ്ദാരണ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക

VIII ജലവിതരണം

1. ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കെക്കത്തുള്ള ജലവിതരണ പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ്
2. ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കെക്കത്തുള്ള ജലവിതരണപദ്ധതികൾ സംബിധാനപ്പെടുത്തുക.

IX വിദ്യുത്സ്വീകരിക്കാൻ ഉള്ളജ്ഞവും

1. നിരത്തുകളിൽ വിജ്ഞകുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. ജൈവവാതകകത്തിന്റെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

X വിദ്യുത്യാസം

1. സർക്കാർ പ്രീപൈറ്റേറീസ് സ്കൂളുകളുടെയും പൈറൈറ്റേറീസ് സ്കൂളുകളുടെയും നടത്തിപ്പ്.

2. സാക്ഷരതാ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക.
3. വായനശാലകളുടെയും ശ്രമശാലകളുടെയും നടത്തിപ്പും പ്രോത്സാഹനവും.

XI പൊതുമരാമത്ത്

1. ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കൗൺസിലിലെ ശാമീണ റോഡുകൾ നിർമ്മിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. സർക്കാരിൽ നിന്നും കൈമാറ്റം ചെയ്ത് കിട്ടിയതുശ്രദ്ധേയ ഉള്ള സ്ഥലപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള കെട്ടിട നിർമ്മാണം നടത്തുക.

XII പൊതുജനാരാധ്യവും ശുചീകരണവും

1. ഡിസ്പേൻസറികളും പ്രാഥമികാരാധ്യക്രമങ്ങളും ഉപക്രമങ്ങളും (എല്ലാത്തരം ചികിത്സാ സ്വന്ദര്ഭങ്ങളിലും പെടുന്നവ) നടത്തുക.
2. മാതൃഗിരുക്കേഷ്മ ക്രമങ്ങൾ നടത്തുക.
3. രോഗവിമുക്തിയും മറ്റ് പ്രതിരോധനപടികളും നടത്തുക.
4. കുടുംബക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക.
5. ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക.

XIII സാമൂഹ്യക്ഷേമം

1. അക്കണവാടികൾ നടത്തുക.
2. അഗതികൾക്കും വിധവകൾക്കും വികലാംഗർക്കും കർഷക തൊഴിലാളികൾക്കുമുള്ള പെൻഷൻ അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
3. തൊഴിലില്ലായ്മവേതനം അനുവദിക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.
4. വിധവകളുടെ പെൻസില്ലേറ്റേം വിവാഹത്തിന് ധനസഹായം അനുവദിക്കുക.
5. ദർശന വിഭാഗങ്ങൾക്ക് ശുപ്പ് ഇൻഷ്യറൻസ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുക.

XIV ദാർശന നിർമ്മാർജ്ജനം

1. ദർശനരെ കണ്ണിത്തുക
2. പാവപ്പെട്ടവർക്ക്, പ്രത്യുക്തിച്ച് സ്ത്രീകൾക്ക് സ്വയംതൊഴിലും ശുപ്പ് എംപ്ലോയ്മെന്റും പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
3. പാവപ്പെട്ടവർക്ക്, തുടർച്ചയായി മെച്ചും കിട്ടത്തക്ക തരത്തിൽ സാമൂഹ്യ ആസ്തികൾ ഉണ്ടാക്കുക.

XV പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം

1. എസ്.സി.പി., റീ.എസ്.പി. ഇവയുടെ കീഴിൽ ഗുണഭോക്താക്കളെ ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
2. പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നഷ്ടസിരി സ്കൂളുകൾ നടത്തുക
3. പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സ്വാക്ഷ്യ അർപ്പിച്ചെടുത്തുക.
4. പട്ടികജാതി -പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സഹായം നൽകുക.
5. പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ വിവേചനാധിഷ്ഠിത സഹായം നൽകുക.

XVI കായികവിനോദവും സാംസ്കാരിക കാര്യങ്ങളും

1. കളിസ്ഥലങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക.
2. മൈറ്റിയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കൽ

XVII പൊതുവിതരണ സ്വന്ധായം

1. പൊതുവിതരണസ്വന്ധായത്തിനെതിരെയുള്ള പരാതികൾ പരിശോധിക്കുകയും നിവാരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക.
2. അളവുതുക്കങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച കുറങ്ങുകൾക്കെതിരായി പ്രചാരണം സംഘടിപ്പിക്കുക.
3. രേഖാക്രമങ്ങൾക്കും മാവേലി മൈറ്റാറുകളുടെയും നീതിമൈറ്റാറുകളുടെയും മറ്റ് പൊതുവിതരണ സ്വന്ധായങ്ങളുടെയും പൊതുവായ മേൽനോട്ടവും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും, ആവശ്യമെങ്കിൽ പുതിയ പൊതുവിതരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യുക.

XVIII പ്രകൃതിക്ഷോഭ ദുരിതാശ്വാസം

1. ദുരിതാശ്വാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ പരിപാലിക്കുക.
2. പ്രകൃതിക്ഷോഭവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പണികൾ നടത്തുക ആസ്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്ന ജോലി അത്തുമുന്നിസിപ്പാലിറ്റികൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

XIX സഹകരണം

1. മുനിസിപ്പാലിറ്റി അതിർത്തിക്കുള്ളിൽ സഹകരണസംഘങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
2. നിലവിലുള്ള സഹകരണസ്ഥാപനങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക.

അമ്പുബന്ധം 2

2.1 തദ്ദേശസ്വയംഭരണസമാപനങ്ങളിലെ ലൈബ്രെറികളുടെ വിവരം

ജില്ല	ആകെ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ	ഫുൾ ടെം ലൈബ്രെറി	പാർട്ട് ടെം ലൈബ്രെറി
തിരുവനന്തപുരം	73	11	44
കൊല്ലം	70	6	55
പത്തനംതിട്ട	54	3	41
കോട്ടയം	73	11	45
ഇടുക്കി	53	1	39
ആലപ്പുഴ	73	5	43
എറണാകുളം	84	4	59
തൃശ്ശൂർ	88	9	49
പാലക്കാട്	91	8	53
മലപ്പുറം	100	3	47
കോഴിക്കോട്	75	7	75
കണ്ണൂർ	81	3	71
കാസർകോഡ്	38	1	28
വയനാട്	25	1	21
ആകെ പഞ്ചായത്തുകൾ	978	73	670
മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	5	5	
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	60	36	
ആകെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സമാപനങ്ങൾ	1043	114	670

2.2 ഫുൾടെം ലൈബ്രെറിയൻ തന്ത്തിക നിലവിലുള്ള പഞ്ചായത്തുകൾ

1. തിരുവനന്തപുരം

- പാരപ്പാല
- കൊല്ലയിൽ
- നന്ദിയോട്
- കൊട്ടക്കാട്
- പുവച്ചൽ
- അരുവികര
- അഴുർ
- പഴയകുന്നമേൽ
- ആനാട്

• മാണിയക്കൽ

- കടയ്ക്കാവുർ

2.കൊല്ലം

- ആമുൽ
- പത്തനാപുരം
- പുയപ്പള്ളി
- എഴുകോൻ
- പെരിനാട്
- തൃക്കടവുർ

3. പത്തനംതിട്ട്

- കവിയുർ
 - കുറുൻ
 - ഏഴംകുളം
- 4. ആലപ്പുഴ**
- പാലമേൽ
 - തചക്കര
 - വെണ്മണി
 - അരുട്ടാട്
 - തെക്കാട്ടുമേരി

5. കോട്ടയം

- കഞ്ചാ
- കറുകച്ചാൽ
- മുത്രോഹി
- റാമപുരം
- പുത്രാർ-തെക്കേക്കര
- തിടനാട്
- കാൺതിരപ്പള്ളി
- മുണ്ടകയെ
- റീ.വി.പുരം
- ചെമ്പ്
- തലയോലപ്പിറവ്

6. ഇടുക്കി

- കരിമണ്ണുർ

7. എറണാകുളം

- കടമകുടി
 - താരയ്ക്കൽ
 - പുത്രനൻകുരിൾ
 - കുത്താട്ടുകുളം
- 8. തൃശ്ശൂർ**
- നാട്ടിക
 - പുതുക്കാട്
 - കൊടക്കര
 - കൊരടി

- മാള
- പുമംഗലം
- എടത്തുരുത്തി
- പെരിഞ്ഞനം
- എടവിലങ്ങ്

9. പാലക്കാട്

- പട്ടാമി
- കോങ്ങാട്
- കൊടുവായുർ
- കൊല്ലങ്കോട്
- പറളി
- എലപ്പുള്ളി
- കിഴക്കുഞ്ചേരി
- വടക്കുഞ്ചേരി

10. മലപ്പുറം

- എടപ്പാർ
- വെട്ടം

11. കോഴിക്കോട്

- ബാലുമേരി
- ഉള്ളിക്കുളം
- പനങ്ങാട്
- അത്രോളി

12. വയനാട്

- നമ്പന്ദ
- നാദാപുരം
- മാവുർ

13. കണ്ണൂർ

- വളപട്ടണം
- അഴീക്കോട്
- പാപ്പിനമേരി

14. കാസർഗോദ്

- മുളിയാർ

അനുബന്ധം 3

സ്ക്രിയി ഭരാംശ വർഗ്ഗീകരണ പദ്ധതി
 DEWEY DECIMAL CLASSIFICATION
 (DDC Mini. Scheme)

000	ജനറൽ
010	വിജ്ഞിയോഗ്രാഫി കാറ്റലോഗ്
020	ലൈബ്രറി സയൻസ്
030	സർവ്വ വിജ്ഞാനകോശം
031	വിജ്ഞാനകോശം - സബ്ജക്ട്
032	വിജ്ഞാനകോശം - കുട്ടികളുടെ
033	അറ്റലസ്
041	മലയാളം നിഖലങ്ങൾ
042	ഇംഗ്ലീഷ് നിഖലങ്ങൾ
043	ഹിന്ദി നിഖലങ്ങൾ
044	അറബിക് നിഖലങ്ങൾ
045	തമിഴ് നിഖലങ്ങൾ
046	കന്നട നിഖലങ്ങൾ
047	ഉർബു നിഖലങ്ങൾ
വിഭാഗം നിഖലങ്ങൾവിന്, ആദ്യത്തെ ഭാഷയുടെ നമ്പർ കൊടുത്ത് മെച്ചപ്പെടുത്തണമെന്നു ഭാഷയുടെ ചിഹ്നം ചേർക്കുക.	
ഉദാഹരണം :	
ഇംഗ്ലീഷ് - മലയാളം നിഖലങ്ങൾ 042 - 1	
050	ആനുകാലികങ്ങൾ - ബഹം
061	പൊതുവിജ്ഞാനം
062	ഇയർബഡ്സ്
063	ഹൃ ഇനസ് ഹൃ (വ്യക്തികൾ)
070	പ്രത്രപ്രവർത്തനം
	പുസ്തക പ്രസിദ്ധീകരണം
100	തത്ത്വശാസ്ത്രം

130	ജോതിഷം, ഹസ്തരേവോശാസ്ത്രം, സഹ്യവ്യാനം
150	മനഃശാസ്ത്രം
170	സദാചാര ശാസ്ത്രം എത്തിക്ക്‌സ്
180	ദർശനങ്ങൾ
200	മതപഠനങ്ങൾ
210	ഹിന്ദുമതം
220	ക്രിസ്തുമതം
230	ഇസ്ലാമതം
300	സാമൂഹിക വിജ്ഞാനങ്ങൾ
301	സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം
302	പൗരധാരം
303	സംസ്കാരം
304	കുടുംബം
310	സ്ത്രീസ്ത്രീക്ക്‌സ്
312	ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം
320	രാഷ്ട്രവിജ്ഞാനിയം
321	സൈച്ചരാധിപത്യം
322	ജനാധിപത്യം
323	പൗരാവകാശങ്ങൾ
324	തെരഞ്ഞെടുപ്പ്
325	രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ
326.1	നിയമസഭ
326.2	ലോകസഭ
327	വിദേശനയം
330	ധനശാസ്ത്രം
331	തൊഴിൽ
332	ബാങ്കിംഗ്
333	ഭൂവൃദ്ധമന്യമത
334	സഹകരണം
335	സോഷ്യലിസം

336	പൊതുധനകാര്യം
337	ഇൻഷുറൻസ്
338	ഉല്പാദനം - സാമ്പത്തികം
338.1	ചെറുകിട - ഉല്പാദനം
338.2	വൻകിട - ഉല്പാദനം
340	നിയമം
345	ക്രിമിനൽ നിയമം
350	പൊതുഭരണം
351	തദ്ദേശഭരണം
353	പോലീസ്ഭരണം
354	മിലിറ്ററിഭരണം
360	സാമൂഹ്യക്ഷേമം
362	സാമൂഹികരോഗങ്ങൾ
362.1	ലഹരിശൈലം
370	വിദ്യാഭ്യാസം
371	നശ്സൻ വിദ്യാഭ്യാസം
372	വൈപ്പമൻ വിദ്യാഭ്യാസം
373	വൈപ്പക്കുർ വിദ്യാഭ്യാസം
378	കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം
379	വിദ്യാഭ്യാസം- സ്വപ്പശ്വൽ
379.1	വികലാംഗ വിദ്യാഭ്യാസം
379.2	ബധിര വിദ്യാഭ്യാസം
379.3	മുക വിദ്യാഭ്യാസം
379.4	അന്യ വിദ്യാഭ്യാസം
379.5	വയ്യോജന വിദ്യാഭ്യാസം
379.6	സ്ക്രീ വിദ്യാഭ്യാസം
380	വാൺിജ്യം
380.1	മാർക്കറ്റിംഗ്
382	വിദേശ വാൺിജ്യം
383	തപാൽ

384	വാർത്താവിനിമയം
385	രെയിൽ ഗതാഗതം
386	ജല ഗതാഗതം
387	റോഡ് ഗതാഗതം
388	വേദ്യാമ ഗതാഗതം
390	ആചാരങ്ങൾ
400	ഭാഷാശാസ്ത്രം
410	മലയാളം ഭാഷാശാസ്ത്രം
420	ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാശാസ്ത്രം
430	ഹിന്ദി ഭാഷാശാസ്ത്രം
440	അറബിക് ഭാഷാശാസ്ത്രം
450	തമിഴ് ഭാഷാശാസ്ത്രം
460	കന്നട ഭാഷാശാസ്ത്രം
470	ഉർദു ഭാഷാശാസ്ത്രം
	-2 പദ്വോല്പത്തി, ഉച്ചാരണം
	- 5 വ്യാകരണം
	- 7 ഭാഷാപഠന സഹായി
	- 8 ഭാഷാ പാഠപുസ്തകങ്ങൾ
	ഉദാഹരണം : $41+5 = 415$ മലയാളം വ്യാകരണം
500	സയൻസ്
510	ഗണിതശാസ്ത്രം
512	ബിറ്റുഗണിതം
513	അക്കഗണിതം
514	ടോപോളജി
515	കാൽക്കുലസ്
516	ക്രോട്ടറഗണിതം
519	കമ്പ്യൂട്ടർ സയൻസ്
519.1	കമ്പ്യൂട്ടർ-മിനി, പി.സി.
519.2	പ്രോഗ്രാമീംഗ്
519.3	സോഫ്റ്റ് വെയർ

520	ജോതിശാസ്ത്രം
521	ഗ്രഹങ്ങൾ
522	ചന്ദ്രൻ
523	നക്ഷത്രങ്ങൾ
530	ഉർജ്ജത്തെന്നും
534	ശവ്യം
535	പ്രകാശം
536	താപം
537	വൈദ്യുതി-ഉർജ്ജത്തെന്നും
538	കാന്തം
539	അണുശക്തി, റേഡിയോഷൻ
540	രസത്തെന്നും
541	ഫിസിക്കൽ കെമിസ്ട്രി
546	ഇൻ ഓർഗാനിക് കെമിസ്ട്രി
547	ഓർഗാനിക് കെമിസ്ട്രി
549	മിനറോളജി
551	ഭൂഗർഭശാസ്ത്രം
552	കാലാവസ്ഥശാസ്ത്രം
553	ഭൂഗർഭവസ്തുക്കൾ
560	പുരാജീവിശാസ്ത്രം
561	പുരാസന്ധിശാസ്ത്രം
562	പുരാജനുശാസ്ത്രം
570	ജീവശാസ്ത്രം
571	നർവംശശാസ്ത്രം
574.1	ഫിസിയോളജി
574.11	ബയോഫിസിക്സ്
574.12	ബയോകെമിസ്ട്രി
574.2	പാത്രതാളജി
574.4	അനാട്ടമി, മോർഫോളജി
574.5	ഇക്കോളജി

574.8	കോശം
574.81	ടിഷ്യൂകൾച്ചർ
575	പരിണാമശാസ്ത്രം
575.1	ജനറിക്സ്
576	മെമ്പ്രേക്കാബ്യോളജി
580	സസ്യശാസ്ത്രം
583	വൈകോട്ട് സസ്യങ്ങൾ
584	മോണോകോട്ട് സസ്യങ്ങൾ
588.1	1 ഫംഗസ്
588.2	2 ആൽഗ
588.3	3 ബാക്ടീരിയ
590	ജന്തുശാസ്ത്രം
592	അക്ഷേരുകികൾ
595	ഷഡ്പദങ്ങൾ
596	കശേരുകികൾ
596.1	മത്സ്യങ്ങൾ
596.2	ഉഭയജീവികൾ
596.3	ഇഴജന്തുകൾ
596.31	പാമ്പുകൾ
596.4	പക്ഷികൾ
596.5	സസ്തന ജീവികൾ
600	ടക്കനോളജി
610	മെഡിക്കൽ സയൻസ്
611	അനാട്ടമി-മനുഷ്യൻ
612	ഫീസിയോളജി- മനുഷ്യൻ
614	പൊതുജനാരോഗ്യം
615	ഒപ്പധ്യവിജ്ഞാനം
615.1	ആയുർവേദം
615.2	ഹോമിയോപതി
615.3	യുനാനി

615.4	പ്രകൃതി ചികിത്സ
615.5	യോഗ ചികിത്സ
615.6	രക്ഷി ചികിത്സ
615.7	പ്രാണിക് ഹീലിംഗ്
615.8	ഹോളിസ്റ്റിക് ചികിത്സാരൈതി
616	രോഗവിജ്ഞാനം
617	ശസ്ത്രത്വക്രിയ
617.1	ദമചികിത്സ
617.2	നേത്രചികിത്സ
618	സ്ത്രീരോഗശാസ്ത്രം
619.1	ശിശുരോഗശാസ്ത്രം
619.2	വ്യഞ്ജനരോഗശാസ്ത്രം
620	എണ്ണിനീയറിംഗ്
622.1	റേഡിയോ
622.2	ടെലിവിഷൻ
622.3	ടെലിക്മ്യൂണിക്കേഷൻ
623	മില്ലറ്റർ എണ്ണിനീയറിംഗ്
624	സിവിൽ എണ്ണിനീയറിംഗ്
625	മെകാനിക്കൽ എണ്ണിനീയറിംഗ്
626	ഇലക്ട്രിക്കൽ എണ്ണിനീയറിംഗ്
627	വാട്ടർ എണ്ണിനീയറിംഗ്
627.1	ജലവിതരണം
628	സാനിട്ടറി എണ്ണിനീയറിംഗ്
628.5	പരിസരമലിനീകരണം നിയന്ത്രണം
629	ബഹിരാകാശം
630	കൂഷിശാസ്ത്രം.
631.1	കൂഷിരീതികൾ
631.3	കൂഷി ഉപകരണങ്ങൾ
631.4	മൺപരിശോധന
631.7	ജലസേചനം - കൂഷി

631.8	വള്ളം - കൃഷി
632	കീടങ്ങൾ - രോഗങ്ങൾ
633	കാർഷിക വിളകൾ
634.9	വന്ശാസ്ത്രം
635	ഹോർട്ടികൾച്ചർ
635.1	പഴങ്ങൾ - കൃഷി
635.2	പുകൾ - കൃഷി
635.3	കുണ്ണ് - കൃഷി
635.	ഫലസംസ്കരണം
636	മൃഗസംരക്ഷണം
636.04	വെറ്റിനറി മെഡിസിൻ, രോഗങ്ങൾ
636.1	പചൂവളർത്തൽ
636.2	ആട് വളർത്തൽ
636.3	കോഴി/താരാവ്/കാട്/വളർത്തൽ
636.4	ആന
636.5	നായ
636	മൃഗശാല
637	ധയൻസയൻസ്
638.1	തേനീച്ചവളർത്തൽ
638.2	പട്ടുനൂൽപ്പുഴു
639	മത്സ്യകൃഷി
640	ഫോംസയൻസ്
641.2	പ്രോഫകാഫാറം
641.3	പാചകശാസ്ത്രം
644.1	തയ്യൽ
644.2	ഫാഷൻ-വന്സ്ത്രം, കേസേം, പുകൾ
644.3	വീട് സജ്ജീകരിക്കൽ
649	പരിപാലനം-ശിശു, വൃഥാർ
651	ഓഫീസ് മാനേജ്മെന്റ്-പൊതുവെ
657.1	അക്കൗണ്ടിംഗ്

657.2	ഓഡിറ്റ്
658	മാനേജ്മെന്റ് സയൻസ്
658.1	ബെഡ്ജറ്റ്
658.2	പ്ലാനിംഗ്
658.3	മാനേജ്മെന്റ് - പേഴ്സൺൽ
658.4	മാനേജ്മെന്റ് - പ്രോജക്ട്
658.5	മാനേജ്മെന്റ് - റിപ്പോർട്ടിംഗ്
660	വ്യവസായം
660.1	വ്യവസായം - കെമിക്കൽ
660.2	വ്യവസായം - സോഫ്റ്റ്
660.3	വ്യവസായം - പ്ലാറ്റിക്
660.4	വ്യവസായം - മെറ്റലർജി
660.5	വ്യവസായം - പേപ്പർ
660.6	വ്യവസായം - ടെക്നോളജി
660.7	വ്യവസായം - പ്രീസ്റ്റിംഗ്
700	കലകൾ
720	ശില്പകലാശാന്ത്രം
730	പ്രതിമാനിക്രമാണം
740	ചിത്രകല
750	കരകൗശലം
770	ഫോട്ടോഗ്രാഫി
780	സംഗീതം
791.1	നൃത്യം
791.2	നാടകം
791.3	നാടൻകലകൾ
791.4	ക്രേഷ്ട്രകലകൾ
791.5	സർക്കൻസ്
791.6	മാജിക്ക്
791.7	സിനിമ
796.1	സ്പോർട്ട്സ്

796.2	ഗൈറിംസ്
800	സാഹിത്യം
810	മലയാള സാഹിത്യം
820	ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം
830	മീറ്റി സാഹിത്യം
840	അറബിക് സാഹിത്യം
850	തമിഴ് സാഹിത്യം
860	കന്നട സാഹിത്യം
870	ഉർദു സാഹിത്യം
* സാഹിത്യ രൂപങ്ങൾ	
- 08	സമാഹാരം
- 09	നിരുപണം
- 1	പദ്യം
- 2	നാടകം
- 3	നോവൽ
- 4	ചെറുകമ്പ
- 5	ഗദ്യം, (പബന്ധം
- 6	ജീവചർിത്രം
- 7	ഹാസ്യം
- 8	യാത്രാവിവരണം
*സാഹിത്യകാരന്റെ ജനവർഷം സൂചിപ്പിക്കുന്ന നമ്പർ	
- 1	1899
- 2	1900- 1929
- 3	1930- 1959
- 4	1960 - 1999
ഇംഗ്ലീഷ് നാടകം:	
ഇംഗ്ലീഷ് നാടകം $82 + 2 = 822$	
ഷേക്സ്പീയർ നാടകം $82+2+1 = 822.1$	
ഷേക്സ്പീയർ നാടക നിരുപണം	
$82+2+1+09 = 822.109$	

മലയാള നോവൽ 81 + 3 = 813	
എ.ഓ.ടി. യുടെ നോവൽ 81+3+3 = 813.3	
900	ചരിത്രം
901	ഭൂമിശാസ്ത്രം
901.1	പര്യവേക്ഷണം Expedition
901.2	ടൂറിസം
910	ലോകചരിത്രം
930	പ്രാചീന ലോകചരിത്രം
950	എഷ്യാപരിത്രം
954	ഇന്ത്യാ ചരിത്രം
954.83	കേരള ചരിത്രം
960	മറ്റു ചരിത്രങ്ങൾ - അകാരാദിയിൽ
960	AM അമേരിക്കൻ ചരിത്രം
960	AR അരോബ്യൻ ചരിത്രം
960	CH ചെന്നയുടെ ചരിത്രം
960	EU യൂറോപ്പൻ ചരിത്രം
990	ഡ്യൂവിപ്രേദ്ദേശം
രൂപസൂചനാചിഹ്നങ്ങൾ:	
(ഈ ഉപനമ്പനുകൾ എത്തു പ്രധാന കീഴ്സ്ഥ നമ്പറിന്മേക്കുടെ ചേർക്കാവുന്നതാണ്.)	
- 01	ദർശനം, തത്ത്വം
- 02	രൂപരേഖ, പട്ടികകൾ
- 03	നിഖലഭൂ
- 04	സ്വപ്നശിൽ വിഷയങ്ങൾ
- 05	ആനുകാലികങ്ങൾ
- 06	സംഘടനകൾ
- 07	പഠനം, അദ്ധ്യാപനം
- 08	സമാഹാരം
- 09	ചരിത്രം, നിരുപണം
അക്ഷേരുകികൾ	
592	

അക്കൗണ്ടിംഗ്	657.1
അണുശക്തി	539
അധ്യാപനം രൂ.പി	- 07
അനാട്ടമി	574.4
അനാട്ടമി-മനുഷ്യൻ	611
അക്കഗൾത്തം	513
അനധിവിദ്യാഭ്യാസം	379.4
അറബിക്ക് നിജലണ്ഡു	044
അറബിക്ക് ഭാഷാശംസ്ക്രതം	440
അറബിക്ക് സാഹിത്യം	840
അർഡലസ്	033
ആചാരങ്ങൾ	390
ആട് വളർത്തൽ	636.2
ആന	636.4
ആനുകാലികങ്ങൾ- ബഹാണ്ഡ്	050
ആയുർവേദം	615.1
ആർഗ	588.2
ഇക്കോളജി	574.5
ഇഥിനീയറിംഗ്	620
ഇൻ ഓർഗാനിക് കെമി.	546
ഇന്ത്യാചരിത്രം	954
ഇൻഷുറൻസ്	337
ഇയർബുക്ക്	062
ഇലക്ട്രിക്കൽ എഞ്ചി.	626
ഇസ്ലാമതം	230
ഇഴഞ്ഞുകൾ	596.3
ഇംഗ്ലീഷ് നിജലണ്ഡു	042
ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാശാസ്ക്രതം	420
ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യം	820
ഉച്ചാരണം- ഭാഷ	-2

ഉദയജീവികൾ	596.2
ഉല്പാദനം- സാമ്പത്തികം	338
ഉർദു നിബന്ധം	047
ഉർദു ഭാഷാശാസ്ത്രം	470
ഉർദു സാഹിത്യം	870
ഉറ്റഭാഷയ്ക്കുന്നതം	530
എത്തിക്ക്	170
എഷ്യാചരിത്രം	950
ഓഫീസ് മാനേജ്മെണ്ട്	657.2
ഓഫീസ് മാനേജ്മെണ്ട്	651
ഓഫീസിക് കെമി.	547
ഒപ്പധ വിജ്ഞാനം	615
കനട നിബന്ധം	046
കനട ഭാഷാശാസ്ത്രം	460
കനട സാഹിത്യം	860
കമ്പ്യൂട്ടർ -മിനി, പി.സി	519.1
കമ്പ്യൂട്ടർ സയൻസ്	519
കരകൗശലം	750
കലകൾ	700
ക്ഷേരുക്കികൾ	596
കാടവളർത്തൽ	636.3
കാനം -ഉറ്റഭാഷം	538
കാലാവസ്ഥാശാസ്ത്രം	552
കാൽക്കുലൻസ്	515
കാറ്റലോഗ്	010
കാർഷികവിളകൾ	633
കീടങ്ങൾ	632
കുടുംബം	304
കുണ്ഠകുണ്ഠി	635.3
കെമിക്കൽ- വ്യവസായം	660.1

കൂഷി ഉപകരണങ്ങൾ	631.3
കൂഷി റീതികൾ	631.1
കൂഷി ശാസ്ത്രം	630
കേശം- ഹോംസയൻസ്	644.2
കോശം	574.8
കോളേജ് വിദ്യാഭ്യാസം	378
കോഴി വളർത്തൽ	636.3
ക്രിസ്തുമതം	220
ക്രിമിനൽ നിയമം	345
ഗണിതശാസ്ത്രം	510
ഗദ്യം-സാഹിത്യം	5
ഗൈഡിംസ്	796.2
ഗ്രഹങ്ങൾ	521
ചാന്ദൻ	522
ചരിത്രം	900
ചരിത്രം- രൂ.പി	- 09
ചിത്രകല	740
ചെറുക്കമ- സാഹിത്യം	-4
ചെറുകിട ഉല്പാദനം	338.1
ജനറിക്സ്	575.1
ജനറൽ	000
ജനസംഖ്യാശാസ്ത്രം	312
ജനുശാസ്ത്രം	590
ജനാധിപത്യം	322
ജലഗതാഗതം	386
ജലവിതരണം	627.1
ജലസേചനം- കൂഷി	631.7
ജീവചർിത്രം - സാഹിത്യം	-6
ജീവശാസ്ത്രം	570
ജ്യോതിഷം	130

ടിഷ്ടുകൾ	574.81
ടുറിസം	901.2
ടെക്നോളജി	600
ടെക്നോളജി - വ്യവസായം	660. 6
ടെലിവിഷൻ	622.2
ടെലികമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ	622.3
ടോപോളജി	514
ധയരി സയൻസ്	637
ഡൈകോട്ട് സസ്യം	583
തത്രം രൂ.ചി	- 01
തത്രശാസ്ത്രം	100
തപാൽ	383
തമിഴ് റിജിസ്ട്രേഷൻ	045
തമിഴ് ഭാഷാശാസ്ത്രം	450
തമിഴ് സാഹിത്യം	850
താപം-ഉള്ളിജം	536
താരാവ് വളർത്തൽ	636.3
തേനീച്ച വളർത്തൽ	638.1
തെരഞ്ഞെടുപ്പ്- റാഷ്ട്രീയം	324
തൊഴിൽ-സാമ്പത്തികം	331
ദന്ത ചികിത്സ	617.1
ദർശനം രൂ.ചി	-01
ദർശനങ്ങൾ	180
ധനശാസ്ത്രം	330
ഡ്യൂവ്യൂട്ടേഷൻ	990
നക്ഷത്രങ്ങൾ	523
നരവംശശാസ്ത്രം	571
നശ്സറി വിദ്യാഭ്യാസം	371
നാടകം-കല	791.2
നാടകം - സാഹിത്യം	-2

നാടൻ കലകൾ	791.3
നായ വളർത്തൽ	636.5
നീംവണ്ണു രൂ.ചി	- 03
നിരുപണം - സാഹിത്യം	- 09
നിയമസഭ	326.1
നിയമം	340
നേത്രചികിത്സ	617.2
നൃത്തം	791.1
നോവൽ- സാഹിത്യം	- 3
പത്രപ്രവർത്തനം	070
പഠനം രൂ.ചി	- 07
പട്ടികകൾ	-02
പദ്ധം - സാഹിത്യം	- 1
പദ്മാല്പത്തി - ഭാഷ	- 2
പക്ഷികൾ	596.4
പട്ടനുൽപ്പുമു	638.2
പരിപാലനം ഹോംസയ	649
പരിശാമശാസ്ത്രം	575
പരിസരമലിനീകരണനിയന്ത്രണം	628.5
പരുവളർത്തൻ	636.1
പരുവേഷണം	901.1
പരസ്യങ്ങൾ - മാനേജ്	658.6
പാചകശാസ്ത്രം	641.3
പാത്രതാളി	574.2
പാനുകൾ	596.31
പുസ്തകപ്രസിദ്ധീകരണം	070
പേപ്പൾ - വ്യവസായം	660.5
പൊതുധനകാര്യം	336
പൊതുഭരണം	350
പൊതുവിജ്ഞാനം	061

പൊതുജനാരോഗ്യം	614
പോഷകാഹാരം	641.2
പോലീസ് ഭരണം	353
പുരാജന്തുശാസ്ത്രം	562
പുരംജീവി ശാസ്ത്രം	560
പുരാസസ്യ ശാസ്ത്രം	561
പുക്കൾ-കൃഷി	635.2
പുക്കൾ - ഹോംസയ.	644.2
പേഴ്സൺ - മാനേജ്.	658.3
പറയ്യർമ്മം	302
പരാവകാശങ്ങൾ	323
പ്രകാശം - ഉള്ളിജ്ഞം	535
പ്രകൃതി ചികിത്സ	615.4
പ്രതിമാ നിർമ്മാണം	730
പ്രബന്ധം - സാഹിത്യം	-5
പ്രചീന ലോകചരിത്രം	930
പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസം	372
പ്രാണിക് ഫീലിംഗ്	615.7
പ്രിൻ്റിംഗ് വ്യവസായം	660.7
പ്രോജക്ട് മാനേജ്	658.4
പ്രോഗ്രാമിംഗ്	519.2
പ്ലാനിംഗ് - മാനേജ്	658.4
പ്ലാസ്റ്റിക് - വ്യവസായം	660.3
ഫലസംസ്കാരം	635.5
ഫാഷൻ - ഹോംസയ	644.2
ഫിസിക്കൽ കെമി	541
ഫിസിയോളജി- മനുഷ്യൻ	574.1
ഫോട്ടോഗ്രാഫി	612
ഫംഗസ്	770
ബഡ്ജറ്റ്	588.1

ബധിര വിദ്യാഭ്യാസം	658.1
ബയോകെമിസ്ട്രി	379.2
ബയോഫിസിക്സ്	574.12
ബഹിരാകാശം	629.1
ബാക്കിംഗ്	332
ബിനുഗണിതം	512
ബിജേപ്പാഗ്രാഫി	010
ഭോഷാപാന സഹായി	- 7
ഭോഷാപാംപുസ്തകം	- 8
ഭോഷാശാസ്ത്രം	400
ഭൂഗർഭശാസ്ത്രം	551
ഭൂവൃദ്ധമസ്ഥത	333
മൺപരിശോധന	631.4
മതപഠനങ്ങൾ	200
മത്സ്യകൃഷി	639
മത്സ്യങ്ങൾ- ജനുശാസ്ത്രം	596.1
മന്ത്രഭാസ്ത്രം	150
മലയാളം നിഘണ്ടു	041
മലയാളം ഭോഷാശാസ്ത്രം	410
മലയാള സാഹിത്യം	810
മാജിക്	791.6
മാനേജ്മെന്റ് സയൻസ്	658
മാർക്കറ്റിംഗ്	380.1
മിനറോളജി	549
മിലിറ്ററി എഞ്ചിനീയറിംഗ്	625
മിലിറ്ററി ഭരണം	354
മുകവിദ്യാഭ്യാസം	379.3
മെകാനിക്കൽ എഞ്ചിനീയറിംഗ്	625
മെഡിക്കൽ സയൻസ്	610
മെറ്റലർജി-വ്യവസായം	660.4

കേരള മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	576
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	636.7
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	636
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	584
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	574.4
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട് - സാഹിത്യം	-8
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	615.3
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	615.5
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	540
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	320
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	325
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട് - മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	-02
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട് - മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	632
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട് - മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	636.04
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	616
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	362.1
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	020
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	910
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	326.2
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	634.9
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	338.2
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	379.5
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	631.8
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	380
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	384
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	627
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	379.1
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	327
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	382
മുൻസിപ്പൽ കോർട്ട്	370

വിദ്യാഭ്യാസം - സ്വപ്നശൽ	379
വിജ്ഞാനകോശം-കുട്ടികൾ	032
വിജ്ഞാനകോശം - സബ്ജക്ട്	031
വീട്ടിന്റെ കരണം-ഹോസ്പിറ്റൽ	644.3
വൃദ്ധി ചികിത്സ	619.2
വൃദ്ധിപരിപാലനം	649
വെറ്റിനറി മെഡിസിൻ	636.04
വെദ്യുതി ഉളർച്ചജം	537
വ്യവസായം	660
വ്യാകരണം -ഭാഷ	-5
വേദ്യാമഗതാഗതം	388
ശബ്ദം-ഉളർച്ചജം	534
ശന്ത്രക്രീയ	617
ശില്പകല	720
ശിശുപരിപാലനം	649
ശിശുരോഗങ്ങൾ	619.1
ഷയ്പദങ്ഗൾ	595
സദാചാരം	170
സമാഹാരം രൂചി	- 08
സമാഹാരം - സാഹിത്യം	- 08
സസ്യശാസ്ത്രം	80
സഹകരണം	334
സയൻസ്	500
സർക്കസ്	791.5
സംഘടനകൾ	- 06
സംഗീതം	780
സംസ്കാരം	303
സർവ്വവിജ്ഞാനകോശം	030
സസ്തനജീവികൾ	596.5
സാമൂഹികരോഗങ്ങൾ	362

സാമുഹ്യക്ഷമം	360
സാമുഹിക വിജ്ഞാനം	300
സാഹിത്യം	800
സാമുഹ്യശാസ്ത്രം	301
സിനിമ	791.1
സാന്റിക്കി എഞ്ചിനീയറിംഗ്	628
സോഷ്യലിസം	335
സപ്പനവ്യാഖ്യാനം	130
സേച്ഛാദിപത്യം	321
സോഫ്റ്റ് വെയർ	519
സോഫ്റ്റ് - വ്യവസായം	660.2
സ്ക്രീ വിദ്യാഭ്യാസം	379.6
സ്ക്രീരോഗശാസ്ത്രം	618
സ്വൈഷ്ടൽ വിഷയങ്ങൾ	- 04
സ്വേംഗ്രം	796.1
സ്ലാറ്റിസ്ലാറ്റ്	310
ഹസ്തരേഖാശാസ്ത്രം	130
ഹാസ്യം-സാഹിത്യം	- 7
ഹിന്ദി നിബിഡം	043
ഹിന്ദി ഭാഷാശാസ്ത്രം	430
ഹിന്ദി സാഹിത്യം	830
ഹിന്ദുമതം	210
ഹൃ ഇംഗ് ഹൃ (വ്യക്തികൾ)	063
ഹൈസ്കൗൺ വിദ്യാഭ്യാസം	373
ഹോമിയോപ്തി	615.2
ഹോളിസ്റ്റിക്	615.8
റയിൽവെ ഗതാഗതം	385
റിപ്പോർട്ടിംഗ്- മാനേജ്	658.5
രൈക്കി ചികിത്സ	615.6
രേഡിയോഷൻ- ഉർജ്ജം	539

റേഡിയോ	622.1
റോട്ട് ഗതാഗതം	387
കേഷ്ടകലകൾ	791.4
കേഷ്ട ഗണിതം	516

“അപ്പത്തെക്കതിരായ യുദ്ധത്തിലെ
സൈനികമേധാവിയാണ് ലൈറ്റോർഡ്”